

ZAKON O BANKAMA

I. OPĆE ODREDBE

Opća odredba

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada banke te nadzor nad poslovanjem banke.

Banka

Članak 2.

(1) Banka je financijska institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Banka se ne može upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja za rad Hrvatske narodne banke.

(3) Riječ »banka« ili izvedenicu te riječi ako je ista sadržana u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo odobrenje za rad kao banka od Hrvatske narodne banke.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, riječ »banka« ili izvedenicu te riječi ako je ista sadržana u nazivu tvrtke, može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu i drugo društvo ako je to drugim zakonom dopušteno.

(5) Pod odobrenjem za rad u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se odobrenje iz članka 33. ovoga Zakona.

Bankovne usluge

Članak 3.

Bankovne usluge su primanje novčanih depozita i odobravanje kredita i drugih plasmana iz tih sredstava u svoje ime i za svoj račun, kao i izdavanje sredstava plaćanja u obliku elektronskog novca.

Pružanje bankovnih usluga

Članak 4.

Bankovne usluge može pružati:

1) banka koja od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga,

2) banka države članice Europske unije iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona koja u skladu s ovim Zakonom osnuje podružnicu na području Republike Hrvatske ili koja je u skladu s ovim Zakonom ovlaštena neposredno pružati bankovne usluge na području Republike Hrvatske,

3) podružnica strane banke iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona koja od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga na području Republike Hrvatske.

Zabrana pružanja bankovnih usluga

Članak 5.

Bankovne usluge smiju pružati samo osobe iz članka 4. ovoga Zakona, osim ako nije drukčije određeno drugim zakonom.

Ostale financijske usluge

Članak 6.

(1) Banka i podružnica strane banke, osim bankovnih usluga, može pružati i ostale financijske usluge iz stavka 2. ovoga članka, ako od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga.

(2) U smislu ovoga Zakona ostale financijske usluge jesu:

- 1) izdavanje garancija ili drugih jamstava,
- 2) factoring,
- 3) financijski najam (leasing),
- 4) kreditiranje, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i financiranje komercijalnih poslova (uključujući forfeiting),
- 5) trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime i za račun klijenta:
 - a) instrumentima tržišta novca i ostalim prenosivim vrijednosnim papirima,
 - b) stranim sredstvima plaćanja uključujući mjenjačke poslove,
 - c) financijskim terminskim ugovorima i opcijama,
 - d) valutnim i kamatnim instrumentima,
- 6) obavljanje platnog prometa u zemlji i s inozemstvom sukladno posebnim zakonima,
- 7) prikupljanje, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,

- 8) posredovanje i zastupanje u prodaji polica osiguranja, u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje, posredovanje i zastupanje u osiguranju,
- 9) izdavanje i upravljanje instrumentima plaćanja,
- 10) iznajmljivanje sefova,
- 11) posredovanje pri sklapanju financijskih poslova,
- 12) usluge vezane uz vrijednosne papire, u skladu sa zakonom koji uređuje izdavanje vrijednosnih papira i trgovanje tim papirima,
- 13) upravljanje mirovinskim ili investicijskim fondovima, u skladu sa zakonom koji uređuje mirovinske odnosno investicijske fondove,
- 14) savjetovanje u pogledu strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja kao i pružanje usluga koje se odnose na stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima i druga značajna ulaganja,
- 15) druge slične usluge koje su navedene u odobrenju za rad banke.

Zabrana pružanja usluga

Članak 7.

Banka ne smije obavljati druge usluge osim bankovnih usluga iz članka 3. ovoga Zakona, ostalih financijskih usluga iz članka 6. ovoga Zakona i pomoćnih bankovnih usluga iz članka 91. stavka 2. ovoga Zakona.

Sudjelovanje i kvalificirani udjel

Članak 8.

(1) U smislu ovoga Zakona, osoba sudjeluje u drugoj pravnoj osobi ako ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje sa 20 ili više posto u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi.

(2) Kvalificirani udjel je, u smislu ovoga Zakona, izravno ili neizravno ulaganje na temelju kojeg ulagatelj stječe 10 ili više posto udjela u kapitalu druge pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi, odnosno ulaganje manje od 10 posto ukoliko postoji utjecaj na upravljanje pravnom osobom u koju je izvršeno ulaganje.

Neizravna ulaganja

Članak 9.

(1) Neizravna ulaganja su, u smislu ovoga Zakona, ulaganja u kapital pravne osobe ili stjecanje glasačkih prava u pravnoj osobi, preko treće osobe.

(2) Neizravni imatelj dionica, poslovnih udjela ili drugih prava koja mu osiguravaju udjel u kapitalu pravne osobe ili u glasačkim pravima u pravnoj osobi, u smislu ovoga Zakona, je:

1. osoba za čiji je račun druga osoba (izravni imatelj) stekla dionice, poslovne udjele ili druga prava u pravnoj osobi, i/ili
2. osoba koja je povezana s izravnim imateljem dionica, poslovnih udjela ili drugih prava u pravnoj osobi.

Ovisno i vladajuće društvo

Članak 10.

(1) Ovisno društvo je, u smislu ovoga Zakona, pravna osoba koja je kontrolirana od druge pravne osobe – vladajućeg društva.

(2) Vladajuće društvo je, u smislu ovoga Zakona, pravna osoba koja ima jedno ili više ovisnih društava.

(3) Svaka pravna osoba koja je ovisno društvo ovisnog društva smatra se ovisnim društvom vladajućeg društva.

(4) Vladajuće društvo i sva njegova ovisna društva čine, u smislu ovoga Zakona, grupu povezanih društava.

(5) Pravne osobe između kojih postoji odnos kontrole kod kojeg nije moguće jednoznačno utvrditi koje je ovisno a koje vladajuće društvo također se smatraju grupom povezanih društava.

Kontrola

Članak 11.

(1) Kontrola je, u smislu ovoga Zakona, odnos vladajućeg i ovisnog društva ili odnos između fizičke ili pravne osobe i druge fizičke ili pravne osobe kojim se ostvaruje isti ili sličan utjecaj kakav postoji u odnosu vladajućeg i ovisnog društva.

(2) Smatra se da kontrola postoji ukoliko vladajuće društvo u ovisnom društvu ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- 1) ima izravan ili neizravan većinski udjel u kapitalu ili izravnu ili neizravnu većinu glasačkih prava,
- 2) ima pravo imenovati ili opozvati većinu članova uprave ili nadzornog odbora,
- 3) ima pravo provoditi ili provodi dominantan utjecaj,
- 4) ima pravo upravljanja poslovnim i financijskim politikama društva na temelju ovlasti iz statuta ili sporazuma,

5) ima kontrolu nad više od 50 posto glasačkih prava uspostavljenu na temelju sporazuma s drugim imateljima prava glasa, ili

6) ima moć usmjeravanja većine glasova na sastancima uprave, nadzornog odbora ili odgovarajućega upravljačkog tijela društva.

Povezane osobe

Članak 12.

(1) Povezane osobe su osobe kod kojih je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

1) dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje predstavljaju jedan rizik za banku, jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima,

2) dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje predstavljaju jedan rizik za banku, jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge,

3) dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba između kojih ne postoji odnos kontrole iz točke 1. ovoga stavka ili značajan utjecaj iz točke 2. ovoga stavka, ali koje predstavljaju jedan rizik za banku jer su međusobno povezane tako da postoji velika vjerojatnost da uslijed pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe može doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, jer se između njih provodi ili postoji mogućnost prijenosa gubitaka, dobiti ili kreditne sposobnosti, ili

4) povjerenik i osoba za čiji račun djeluje.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka pretpostavlja se da su povezane osobe i one osobe koje su međusobno povezane kao:

1) članovi uže obitelji,

2) članovi uprave ili nadzornog odbora i članovi uže obitelji tih osoba, ili

3) osobe zaposlene na temelju ugovora o radu s posebnim uvjetima sklopljenog s društvom u kojem su zaposlene kao i članovi uže obitelji tih osoba.

(3) Članovi uže obitelji određene osobe u smislu ovoga Zakona jesu:

1) njezin bračni drug ili osoba s kojom ona duže vrijeme živi u zajedničkom kućanstvu koje, prema zakonu koji uređuje bračnu zajednicu i obiteljske odnose, ima zakonski položaj jednak onome koji ima bračna zajednica,

2) djeca ili posvojena djeca,

3) ostale osobe koje su pod skrbništvom te osobe.

(4) Grupu povezanih osoba čine sve osobe koje su povezane na barem jedan od načina navedenih u stavku 1. i 2. ovoga članka.

(5) U smislu ovoga Zakona, jednom osobom smatra se i grupa povezanih osoba iz stavka 4. ovoga članka.

(6) U smislu ovoga Zakona, povezanim osobama, osim osoba iz ovoga članka, smatraju se i ostali oblici povezanih društava sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Osoba države članice Europske unije i strana osoba

Članak 13.

(1) Osoba države članice Europske unije je fizička osoba s prebivalištem na području države članice Europske unije ili pravna osoba čije je sjedište na području države članice Europske unije.

(2) U smislu ovoga Zakona, strana osoba je osoba čije je prebivalište ili sjedište izvan područja Republike Hrvatske i izvan područja države članice Europske unije.

II. STATUSNE ODREDBE

II.1. PRIMJENA ODREDBA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Primjena odredaba Zakona o trgovačkim društvima

Članak 14.

Na banke se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima, osim ako nije drukčije propisano ovim Zakonom.

II.2. TEMELJNI KAPITAL I DIONICE BANKE

Temeljni kapital banke

Članak 15.

Najmanji iznos temeljnog kapitala potreban za osnivanje banke jest 40 milijuna kuna.

Dionice banke

Članak 16.

(1) Dionice banke moraju glasiti na ime.

(2) Dionice banke moraju biti u cijelosti uplaćene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala u sudski registar.

(3) Dionice banke izdaju se u dematerijaliziranom obliku.

Krediti i jamstva za stjecanje dionica, odnosno udjela

Članak 17.

(1) Banka ne smije izravno ili neizravno kreditirati ili izdavati jamstva za stjecanje dionica banke ili dionica, odnosno poslovnih udjela društava u čijem kapitalu sudjeluje sa 20 ili više posto udjela, izuzev ako takvim stjecanjem dionica, odnosno poslovnih udjela prestaje svaka kapitalna povezanost banke s odnosnim društvom.

(2) Kreditiranjem iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i bilo koji drugi pravni poslovi koji su po svojoj ekonomskoj namjeni jednaki kreditu.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, banka smije davati kredite ili jamstva na kredite svojim zaposlenicima i zaposlenicima njezinih ovisnih društava za kupnju vlastitih dionica banke. Ukupan iznos takvih kredita i jamstava ne smije prelaziti 10 posto temeljnog kapitala banke.

Povlaštene dionice banke

Članak 18.

Banka ne smije imati u svom temeljnom kapitalu povlaštenih dionica više od jedne četvrtine svih izdanih dionica.

II.3. DIONIČARI BANKE

Zabrana stjecanja dionica banke

Članak 19.

Banka ili druga financijska institucija u kojoj neka banka ima udjel veći od 10 posto u kapitalu ili glasačkim pravima, ne može steći dionice dotične banke na temelju kojih bi imala više od 10 posto udjela u njezinu kapitalu ili glasačkim pravima.

Suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 20.

(1) Za stjecanje dionica banke na temelju kojih osoba izravno ili neizravno stječe kvalificirani udjel u banci (u daljnjem tekstu: imatelj kvalificiranog udjela) potrebna je prethodna suglasnost Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela).

(2) Imatelj kvalificiranog udjela mora za svako daljnje stjecanje dionica banke na osnovi kojih stječe ili stječe više od 20 posto, 33 posto, 50 posto ili 75 posto udjela u glasačkim pravima ili u kapitalu banke ili na osnovu kojih kontrolira banku, dobiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(3) Hrvatska narodna banka može odrediti uvjete kao i rokove u kojima ih imatelj kvalificiranog udjela mora ispuniti kako bi suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostala na snazi.

(4) Ako osoba koja je dobila suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka namjerava prodati ili na drugi način otuđiti svoje dionice tako da bi se zbog toga njezin udjel smanjio ispod granice za koju je dobila suglasnost, ona mora o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

(5) Hrvatska narodna banka mora prije nego što odluči izdati suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela ili udjela iz stavka 2. ovoga članka obavijestiti nadležno nadzorno tijelo određene države članice Europske unije, ako je zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela podnijela jedna od sljedećih osoba:

1) banka koja je ovlaštena pružati bankovne usluge u toj državi članici Europske unije,

2) društvo koje kontrolira banku ili ovisno društvo banke iz točke 1. ovoga stavka,

3) osoba koju kontrolira ista osoba ili osobe koje kontroliraju banku iz točke 1. ovoga stavka.

(6) Ako je zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela podnijela banka države članice Europske unije ili strana banka, ona mora uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela priložiti suglasnost ili mišljenje nadležnoga nadzornoga tijela banke države članice Europske unije ili nadležnoga nadzornog tijela strane banke.

Odlučivanje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 21.

(1) Zahtjevu za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela potrebno je priložiti dokumente iz članka 35. stavka 1. točke 4. i 5. ovoga Zakona te drugu dokumentaciju koju može odrediti Hrvatska narodna banka.

(2) Hrvatska narodna banka odbit će zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela, ako iz podataka s kojima raspolaže proizlazi:

1) da bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja imatelj kvalificiranog udjela ili s njim povezane osobe ili zbog postupaka imatelja kvalificiranog udjela ili s njim povezanih osoba, moglo biti ugroženo poslovanje banke zbog nepridržavanja pravila o upravljanju rizicima,

2) da bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja imatelj kvalificiranog udjela ili s njim povezane osobe ili zbog načina na koji su te osobe međusobno povezane, moglo biti onemogućeno ili znatno otežano obavljanje nadzora nad bankom, ili

3) da bi time došlo ili moglo doći do koncentracije u bankovnom sustavu koja bi mogla narušiti slobodu tržišnog natjecanja,

4) da bi time došlo ili moglo doći do nepovoljnog utjecaja na provođenje monetarne i devizne politike u Republici Hrvatskoj.

(3) Hrvatska narodna banka će također odbiti zahtjev strane osobe za stjecanje kvalificiranog udjela ako je, uzimajući u obzir propise države te osobe ili prakse države te osobe, vjerojatno da će obavljanje nadzora u skladu s odredbama ovoga Zakona biti znatno otežano ili onemogućeno.

Pravne posljedice stjecanja bez suglasnosti

Članak 22.

(1) Osoba koja pribavi dionice protivno članku 19. i 20. ovoga Zakona ili ako ne ispuni uvjete iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona nema pravo glasa iz dionica koje je pribavila na taj način.

(2) Ako imatelj kvalificiranog udjela prekrši obveze nadređene banke u grupi banaka iz članka 92. ovoga Zakona ili nadređenog financijskog holdinga u grupi banaka iz članka 97. stavka 3. ovoga Zakona ili ako osoba iz članka 95. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prekrši obveze iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona ili ako nastupe okolnosti iz članka 21. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka donijet će odluku kojom se imatelju kvalificiranog udjela oduzimaju glasačka prava.

II.4. UPRAVA I NADZORNI ODBOR BANKE

Uprava banke

Članak 23.

(1) Uprava banke mora imati najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju banku. Jedan od članova uprave mora biti imenovan za predsjednika uprave.

(2) Ako statutom banke nije drukčije određeno, članovi uprave vode poslove i zastupaju banku zajedno.

(3) Uprava banke ne smije ovlastiti prokuristu (jednog ili više njih) za samostalno zastupanje banke, odnosno samostalno sklapanje svih ugovora i poduzimanje svih pravnih radnji u ime i za račun banke koje proizlaze iz ukupnog opsega bankovnih i ostalih financijskih usluga za koje je banka dobila odobrenje Hrvatske narodne banke i za koje je upisana u sudskom ili drugom registru.

(4) Uvjete koje treba ispunjavati osoba kojoj se daje prokura, vrsta i način davanja prokure, opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju određenih radnji od strane prokuriste, utvrđuju se statutom banke.

(5) Najmanje jedan član uprave banke mora poznavati hrvatski jezik. Najmanje jedan član uprave banke mora imati prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Radni odnos Članova uprave

Članak 24.

(1) Članovi uprave banke moraju biti u radnom odnosu s bankom na neodređeno i puno radno vrijeme.

(2) Sva posebna prava koja imaju članovi uprave i ostali zaposlenici banke na osnovi ugovora o radu ili drugog ugovora s bankom, a koja ne proizlaze iz kolektivnog ugovora i zakona kojim je uređeno pitanje radnih odnosa u Republici Hrvatskoj, prestaju danom dostave rješenja o imenovanju posebne uprave u banci.

(3) Bilo koja odredba ugovora o radu ili drugog ugovora koja bi bila u suprotnosti sa stavkom 2. ovoga članka smatra se ništavom.

Uvjeti za Članstvo u upravi banke

Članak 25.

(1) Član uprave banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) koja ima visoku stručnu spremu,
- 2) koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova banke,
- 3) koja nije bila na rukovodećim položajima u banci, odnosno trgovačkom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak, odnosno oduzeto odobrenje za rad,
- 4) koja nije član nadzornog odbora te banke ili nadzornog odbora neke od banaka upisanih u sudski registar u Republici Hrvatskoj,
- 5) nad čijom imovinom nije otvoren stečajni postupak,
- 6) osoba koja ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
- 7) osoba koja nije član uprave, odnosno prokurist drugoga trgovačkog društva.

(2) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. točke 2. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim položajima u banci, odnosno šest godina iskustva u vođenju poslova koji se mogu usporediti s djelatnostima banke ili drugim usporedivim poslovima.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, za člana uprave banke može biti imenovana osoba koja je bila na rukovodećim položajima u trgovačkom društvu, odnosno banci nad kojom je otvoren stečajni postupak, odnosno kojoj je oduzeto odobrenje za rad, ako Hrvatska narodna banka procijeni da ta osoba nije odgovorna za događaje iz stavka 1. točke 3. ovoga članka.

Suglasnost za imenovanje Člana uprave banke

Članak 26.

(1) Članom uprave banke može biti imenovana samo ona osoba koja je dobila prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(2) Zahtjev za suglasnost iz stavka 1. ovoga članka podnosi nadzorni odbor banke za mandat koji ne može biti duži od pet godina.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka moraju se priložiti dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 25. ovoga Zakona.

(4) U postupku odlučivanja o suglasnosti Hrvatska narodna banka može zatražiti od kandidata za člana uprave prezentaciju o vođenju poslova banke.

(5) Hrvatska narodna banka izdaje suglasnost iz stavka 1. ovoga članka, ako na osnovi dokumenata iz stavka 3. ovoga članka, prezentacije iz stavka 4. ovoga članka i ostalih podataka s kojima raspolaže zaključi da kandidat ispunjava uvjete za člana uprave banke.

(6) Hrvatska narodna banka će odbiti zahtjev za izdavanje suglasnosti za člana uprave banke, ako iz podataka s kojima raspolaže proizlazi da bi zbog djelatnosti i poslova koje osoba obavlja ili zbog radnji koje je osoba počinila moglo biti ugroženo poslovanje banke u skladu s pravilima o upravljanju rizicima.

(7) Osoba koja je dobila suglasnost za člana uprave banke mora prije nego što bude imenovana na tu funkciju u drugoj banci ponovno dobiti suglasnost Hrvatske narodne banke. Odredbe stavka 2., 3., 4., 5. i 6. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuju na suglasnost iz ovoga stavka.

(8) Osoba koja je već dobila suglasnost za člana uprave i koju nadzorni odbor želi ponovno imenovati mora ponovo proći postupak propisan ovim Zakonom.

(9) U slučajevima kada nedostaju članovi uprave ili kada oni nisu u mogućnosti obavljati svoju funkciju, nadzorni odbor banke može bez suglasnosti Hrvatske narodne banke, jednokratno imenovati svoje članove za zamjenike članova uprave najviše na vrijeme od tri mjeseca.

Dužnosti i odgovornosti Članova uprave

Članak 27.

Osim dužnosti članova uprave koje proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima, članovi uprave banke dužni su osigurati:

1) da banka posluje u skladu s pravilima o upravljanju rizicima kao što je propisano ovim Zakonom i ostalim zakonima koji uređuju bankovno poslovanje odnosno pružanje ostalih financijskih usluga i propisima donesenim na temelju ovog i drugih zakona,

- 2) praćenje rizika kojima je banka izložena u svom poslovanju i usvajanje odgovarajućih procedura putem kojih banka upravlja rizicima,
- 3) sustavno praćenje, procjenu i strategiju održavanja, odnosno doseganja adekvatne razine kapitala u odnosu na rizike kojima je banka izložena u svom poslovanju,
- 4) funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola za sva područja poslovanja banke,
- 5) nesmetano obavljanje unutarnje revizije,
- 6) da banka vodi poslovne i druge knjige i poslovnu dokumentaciju, sastavlja knjigovodstvene dokumente, realno procjenjuje imovinu i obveze, sastavlja financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 7) da banka izvješćuje i obavještava Hrvatsku narodnu banku u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 8) provođenje mjera naloženih od Hrvatske narodne banke.

Obavještavanje nadzornog odbora

Članak 28.

(1) Uprava banke mora odmah pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor banke o sljedećim događajima:

- 1) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke,
- 2) ako nastupe okolnosti za prestanak ili oduzimanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga ili zabranu obavljanja pojedinačnih bankovnih poslova ili ostalih financijskih usluga,
- 3) ako se financijsko stanje banke promijeni tako da jamstveni kapital banke padne ispod iznosa minimalnog kapitala iz članka 64. ili minimalne stope adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
- 4) ako banka prekorači veliku izloženost prema jednoj osobi zbog smanjenja jamstvenog kapitala.

(2) Član uprave banke mora odmah pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor banke o:

- 1) izboru i opozivu u nadzorno tijelo druge pravne osobe,
- 2) pravnim poslovima na temelju kojih je član uprave ili član njegove uže obitelji izravno ili neizravno pribavio dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih je član uprave zajedno s članovima njegove uže obitelji stekao kvalificirani udjel u toj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.

Oduzimanje suglasnosti za obavljanje funkcije Člana uprave

Članak 29.

(1) Hrvatska narodna banka će oduzeti suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave:

- 1) ako je član uprave dobio suglasnost davanjem neistinitih podataka,
- 2) ako je član uprave teško prekršio dužnosti člana uprave iz članka 27. ili 28. ovoga Zakona ili odredbe o dužnostima iz Zakona o trgovačkim društvima koje za sobom povlače opoziv.

(2) Ako je postupak za oduzimanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave pokrenut protiv člana uprave zbog kršenja propisa i pravila upravljanja rizicima zbog kojih je protiv banke pokrenut postupak za oduzimanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga, Hrvatska narodna banka može spojiti ova dva postupka.

Članovi nadzornog odbora banke

Članak 30.

(1) Član nadzornog odbora banke ne može biti osoba:

- 1) koja je povezana s pravnim osobama u kojima banka ima više od 5 posto udjela u glasačkim pravima ili udjela u njihovom temeljnom kapitalu,
- 2) koja je član nadzornog odbora ili uprave druge banke, drugog financijskog holdinga ili društva čija je djelatnost trgovanje vrijednosnim papirima na organiziranim tržištima,
- 3) čije su obveze prema banci veće od njezinih tražbina i ulaganja u banku ili koja je povezana s pravnim osobama čije su obveze prema banci veće od njihovih tražbina i ulaganja u banku, ako razlika između ukupnih obveza prema banci i ukupnih tražbina i ulaganja u banku te osobe i s njom povezanih osoba prelazi iznos od 1 posto temeljnog kapitala banke.

(2) Zaposlenici banke ne mogu biti članovi nadzornog odbora te banke.

(3) Zabrana iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ne primjenjuje se na osobe koje su članovi nadzornog odbora ili uprave nadređene banke ili nadređenoga financijskog holdinga u grupi banaka.

Nadležnosti nadzornog odbora banke

Članak 31.

Osim nadležnosti koje nadzorni odbor ima prema Zakonu o trgovačkim društvima, nadzorni odbor banke ima i sljedeće nadležnosti:

- 1) daje suglasnost upravi na poslovne politike banke,
- 2) daje suglasnost upravi na financijske planove banke,
- 3) daje suglasnost na okvirni godišnji program rada unutarnje revizije,
- 4) donosi odluke o drugim pitanjima određenim ovim Zakonom.

Dužnosti i odgovornosti Članova nadzornog odbora banke

Članak 32.

Osim dužnosti i odgovornosti članova nadzornog odbora koje proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima, članovi nadzornog odbora banke moraju:

- 1) zauzimati stavove o nalazima Hrvatske narodne banke i drugih nadzornih tijela u postupcima nadzora nad bankom,
- 2) solidarno odgovarati banci za štete koje nastanu kao posljedica propusta u ispunjavanju njihovih dužnosti,
- 3) odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o:
 - a) imenovanju i prestanku njihove funkcije u upravnim ili nadzornim tijelima drugih pravnih osoba,
 - b) pravnim poslovima na temelju kojih je član nadzornog odbora ili član njegove uže obitelji izravno ili neizravno pribavio dionice ili poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih je član nadzornog odbora zajedno s članovima njegove uže obitelji stekao kvalificirani udjel u toj pravnoj osobi ili na temelju kojih su njihovi udjeli pali ispod granice kvalificiranog udjela.

III. PRUŽANJE BANKOVNIH I OSTALIH FINANCIJSKIH USLUGA

III.1. ODOBRENJE ZA PRUŽANJE BANKOVNIH I OSTALIH FINANCIJSKIH USLUGA

Odobrenje za rad

Članak 33.

- (1) Hrvatska narodna banka izdaje banci i podružnici strane banke odobrenje za rad.
- (2) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka sadrži odobrenje za pružanje bankovnih usluga.
- (3) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i odobrenje za pružanje ostalih financijskih usluga.

Odobrenja i suglasnosti

Članak 34.

(1) Banka mora prije upisa osnivanja u sudski registar od Hrvatske narodne banke dobiti odobrenje za pružanje bankovnih usluga (u daljnjem tekstu: odobrenje za pružanje bankovnih usluga).

(2) Ako banka osim bankovnih usluga namjerava pružati i ostale financijske usluge, ona mora prije upisa odgovarajuće djelatnosti u sudski registar dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: odobrenje za pružanje ostalih financijskih usluga).

(3) Ako banka pripaja drugu banku ili drugu pravnu osobu, ona mora prije upisa odluke o pripajanju u sudski registar dobiti suglasnost Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: suglasnost za pripajanje).

(4) U slučaju spajanja banaka, banke koje se spajaju moraju prije upisa nove banke u sudski registar dobiti suglasnost Hrvatske narodne banke za spajanje (u daljnjem tekstu: suglasnost za spajanje) te odobrenje za rad za novu banku. Danom upisa nove banke u sudski registar banke koje se spajaju prestaju postojati, a njihova odobrenja za rad prestaju važiti.

(5) Banka mora prije osnivanja podružnice u inozemstvu dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: odobrenje za rad podružnice u inozemstvu).

(6) Hrvatska narodna banka donosi odluku o odobrenju iz stavka 2. ovoga članka u isto vrijeme kad i odluku o odobrenju za pružanje bankovnih usluga, osim ako je zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 2. ovoga članka upućen nakon što je banka dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga.

(7) Hrvatska narodna banka neće izdati suglasnost iz stavka 3. i 4. ovoga članka ukoliko bi time došlo ili moglo doći do:

1) koncentracije u bankovnom sustavu koja bi mogla narušiti slobodu tržišnog natjecanja, ili

2) nepovoljnog utjecaja na provođenje monetarne i devizne politike u Republici Hrvatskoj.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje bankovnih i ostalih financijskih usluga

Članak 35.

(1) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje bankovnih i/ili ostalih financijskih usluga potrebno je priložiti:

1) statut u obliku ovjerene preslike javnobilježničkog akta,

2) poslovni plan za prve tri poslovne godine koji uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka, planirane vrste poslova, odgovarajuću organizacijsku i kadrovsku strukturu banke, računovodstvene politike te organizaciju unutarnje revizije,

3) popis dioničara u kojem su navedena njihova puna imena i adrese stanovanja, odnosno prebivališta i drugi identifikacijski podaci i/ili naziv tvrtke i adresa njezinog sjedišta i drugi identifikacijski podaci, ukupni nominalni iznos dionica i postotni udio u temeljnom kapitalu banke,

4) za dioničare, pravne osobe koje su imatelji kvalificiranog udjela:

– izvadak iz sudskog ili drugoga javnog registra, u izvorniku ili ovjerenj preslici,

– ispis iz registra dioničara (knjige dionica) ili knjige udjela, u izvorniku ili ovjerenj preslici,

– financijska izvješća za posljednje dvije poslovne godine,

5) popis osoba povezanih s imateljima kvalificiranih udjela i opis načina njihove povezanosti,

6) prijedlog kandidata za članove uprave i nadzornog odbora, kod osnivanja banke,

7) mišljenje ili suglasnost nadzornog tijela banke države članice Europske unije ili nadzornog tijela strane banke o banci koja namjerava osnovati banku u Republici Hrvatskoj,

8) odgovarajući akt nadležnog nadzornog tijela ukoliko to proizlazi iz propisa koji uređuju obavljanje određenih ostalih financijskih usluga predviđenih poslovnim planom banke,

9) dokumentaciju koju odredi Hrvatska narodna banka, a na temelju koje je moguće utvrditi postoje li kadrovski, tehnički i organizacijski uvjeti za obavljanje usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja.

(2) Ako banka pored bankovnih usluga namjerava pružati i ostale financijske usluge, u zahtjevu za izdavanje odobrenja mora navesti vrste ostalih financijskih usluga koje namjerava obavljati.

(3) Ako banka nakon dobivanja odobrenja za pružanje bankovnih i ostalih financijskih usluga želi pružati ostale financijske usluge za koje nema odobrenje, uz zahtjev za pružanje ostalih financijskih usluga mora priložiti dokumentaciju iz stavka 1. točke 8. i 9. ovoga članka.

(4) Osim dokumentacije iz stavka 3. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može u određenim slučajevima zatražiti od banke dostavljanje poslovnog plana u skladu sa stavkom 1. točkom 2. ovoga članka u kojem banka mora obrazložiti utjecaj novih usluga na bilancu, račun dobiti i gubitka, organizaciju, kadrovsku strukturu i računovodstvene i druge politike.

Donošenje odluke o odobrenju za pružanje bankovnih i ostalih financijskih usluga

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za pružanje bankovnih usluga ako utvrdi da banka ispunjava uvjete za pružanje tih usluga.

(2) Ako banka zatraži da joj se izda odobrenje za pružanje i ostalih financijskih usluga, Hrvatska narodna banka će izričito navesti u odluci i ostale financijske usluge za koje je odobrenje izdala.

(3) Hrvatska narodna banka obvezna je u roku od šest mjeseci od dana primitka urednog zahtjeva za pružanje bankovnih i/ili ostalih financijskih usluga odlučiti o zahtjevu, donijeti odgovarajuću odluku i obavijestiti podnositelja zahtjeva. Ukoliko je zahtjev nepotpun, banka može dopuniti zahtjev s traženom dokumentacijom ili dodatnim informacijama u roku koji odredi Hrvatska narodna banka, s tim da krajnji rok za donošenje i obavijest o odluci ne može biti duži od dvanaest mjeseci od dana primitka zahtjeva.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje usluga

Članak 37.

Hrvatska narodna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje bankovnih i/ili ostalih financijskih usluga:

1) ako dioničari koji su imatelji kvalificiranih udjela nemaju suglasnosti iz članka 20. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

2) ako članovi uprave banke nemaju suglasnost Hrvatske narodne banke za obavljanje funkcije člana uprave banke,

3) ako iz statuta i druge dokumentacije banke proizlazi da banka nije organizirana u skladu s ovim Zakonom, odnosno da nisu osigurani uvjeti za poslovanje banke određeni ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

4) ako su odredbe statuta banke u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili odredbama propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,

5) ako iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizlazi da banka kadrovski, organizacijski i tehnički nije sposobna pružati bankovne i/ili ostale financijske usluge na način i u opsegu koji je predviđen njezinim poslovnim planom,

6) ako bilo koji drugi propis koji uređuje pružanje ostalih financijskih usluga predviđenih poslovnim planom banke određuje posebne uvjete za pružanje tih usluga, a banka ne ispunjava te uvjete, ili

7) ako iz zahtjeva i priložene dokumentacije proizlazi da banka ne ispunjava druge uvjete za pružanje ostalih financijskih usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja.

Prestanak važenja odobrenja za pružanje bankovnih usluga

Članak 38.

(1) Odobrenje za pružanje bankovnih usluga prestaje važiti:

- 1) danom otvaranja stečajnog postupka,
- 2) danom otvaranja redovne likvidacije banke,
- 3) dostavom rješenja o oduzimanju odobrenja za pružanje bankovnih usluga,
- 4) danom upisa nove banke u sudski registar u slučaju spajanja banaka, te
- 5) brisanjem iz sudskog registra banke koja se pripaja.

(2) Prestankom važenja odobrenja za pružanje bankovnih usluga prestaje važiti i odobrenje za pružanje ostalih financijskih usluga.

Razlozi za oduzimanje odobrenja za rad

Članak 39.

(1) Hrvatska narodna banka donijet će odluku o oduzimanju odobrenja za rad:

- 1) ako banka ne počne poslovati unutar dvanaest mjeseci od izdavanja odobrenja,
- 2) ako banka samostalno prestane pružati bankovne usluge dulje od šest mjeseci,
- 3) ako banka prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga,
- 4) ako je dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na temelju neistinite dokumentacije, odnosno neistinito prezentiranih podataka, ili
- 5) ako Hrvatska narodna banka utvrdi postojanje kojih od uvjeta za izricanje posebne mjere oduzimanja odobrenja za pružanje bankovnih usluga iz članka 129. ovoga Zakona.

(2) Banka ne smije sklopiti, započeti obavljanje ili obaviti niti jedan novi posao vezan uz pružanje bankovnih usluga od dana izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka, osim onih poslova koji imaju za cilj i kojima se osigurava prestanak banke kao dioničkog društva, na način utvrđen zakonom.

Sloboda tržišnog natjecanja

Članak 40.

(1) Hrvatska narodna banka ovlaštena je pratiti poslovne aktivnosti banaka i grupe banaka koje bi za cilj mogle imati učinak sprečavanja ili ograničavanja tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije u pružanju bankovnih usluga.

(2) Kod praćenja slobode tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije i utvrđivanja je li ona narušena, Hrvatska narodna banka može zatražiti mišljenje tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije.

(3) Ako utvrdi da je kod pružanja bankovnih usluga narušena sloboda tržišnog natjecanja, odnosno konkurencija, Hrvatska narodna banka dužna je poduzeti mjere za osiguravanje slobode tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije.

(4) Hrvatska narodna banka će propisati način i kriterije po kojima utvrđuje je li narušena sloboda tržišnog natjecanja, odnosno konkurencija na tržištu bankovnih usluga u Republici Hrvatskoj, kao i mjere za osiguravanje slobode tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije.

III.2. PRUŽANJE BANKOVNIH I OSTALIH FINANCIJSKIH USLUGA IZVAN PODRUČJA REPUBLIKE HRVATSKE

III.2.1. Pružanje usluga u državi članici Europske unije

Pružanje usluga u državi članici Europske unije

Članak 41.

(1) Banka može na području države članice Europske unije preko podružnice ili neposredno pružati bankovne i ostale financijske usluge, sukladno prethodnom odobrenju dobivenom od Hrvatske narodne banke ako ispunjava uvjete koje je propisala ta država članica Europske unije.

(2) Pod podružnicom iz stavka 1. ovoga članka smatra se podružnica prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Pružanje usluga u državi članici Europske unije preko podružnice

Članak 42.

(1) Banka koja namjerava osnovati podružnicu u državi članici Europske unije mora o tome prethodno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu članicu Europske unije u kojoj namjerava otvoriti podružnicu. Ona mora uz obavijest priložiti:

1) opis djelatnosti koje će podružnica obavljati i njezin poslovni plan za naredne tri godine,

2) imena osoba ovlaštenih za vođenje poslova podružnice,

3) naziv i adresu podružnice u državi članici Europske unije na kojoj je moguće dobiti dokumentaciju o podružnici.

(2) Hrvatska narodna banka mora najkasnije u roku od tri mjeseca od dana primitka obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, poslati tu obavijest i priloge nadležnom nadzornom tijelu države članice Europske unije i o tome obavijestiti banku.

(3) Istovremeno sa slanjem obavijesti iz stavka 2. ovoga članka Hrvatska narodna banka mora nadležnom nadzornom tijelu države članice Europske unije poslati i:

1) podatke o iznosu jamstvenog kapitala banke i njezinoj adekvatnosti kapitala,

2) opis sustava osiguranja uloga usvojen u Republici Hrvatskoj.

(4) Iznimno od odredaba stavka 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka nije dužna poslati obavijest nadležnom nadzornom tijelu države članice Europske unije, ako na temelju podataka s kojima raspolaže i dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka i s obzirom na planirani opseg poslovanja zaključi da postoji utemeljena sumnja o primjerenosti organizacije i upravljanja podružnicom ili financijskom stanju banke.

(5) Banka mora obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka najkasnije jedan mjesec prije namjeravane promjene. Hrvatska narodna banka mora obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice Europske unije u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti.

Neposredno pružanje usluga u državi članici Europske unije

Članak 43.

(1) Banka koja namjerava započeti neposredno pružati bankovne i/ili ostale financijske usluge na području države članice Europske unije mora o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu članicu Europske unije u kojoj namjerava početi neposredno pružati usluge. Ona uz obavijest mora priložiti opis djelatnosti koje će obavljati u državi članici Europske unije i poslovni plan vezan uz te djelatnosti.

(2) Hrvatska narodna banka mora najkasnije u roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz stavka 1. ovoga članka poslati obavijest i priloge nadležnom nadzornom tijelu države članice Europske unije i o tome obavijestiti banku.

Nadzor nad pružanjem usluga u državi članici Europske unije

Članak 44.

(1) Hrvatska narodna banka obavlja nadzor nad podružnicom banke u državi članici Europske unije.

(2) Hrvatska narodna banka može zatražiti od nadležnoga nadzornog tijela države članice Europske unije u kojoj banka pruža bankovne usluge da obavi kontrolu poslovanja podružnice banke u toj državi članici Europske unije ako se time ubrzava ili olakšava postupak nadzora ili ako je to u skladu s interesom učinkovitosti, jednostavnosti, brzine ili manjih troškova postupka. Ovlaštene osobe Hrvatske

narodne banke mogu uz jednake uvjete sudjelovati u nadzoru koji provodi nadležno tijelo države članice Europske unije.

(3) Ako banka koja pruža bankovne usluge u državi članici Europske unije, usprkos upozorenju nadležnog nadzornog tijela države članice Europske unije, prekrši propise te države članice Europske unije, Hrvatska narodna banka će poduzeti nadzorne mjere u skladu s ovim Zakonom. Hrvatska narodna banka mora odmah obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice Europske unije o mjerama koje je poduzela.

(4) Ako Hrvatska narodna banka oduzme banci odobrenje za pružanje bankovnih usluga ili joj zabrani pružati pojedine ostale financijske usluge, ona će o tome odmah obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice Europske unije u kojoj banka pruža bankovne usluge.

III.2.2. Pružanje usluga u inozemstvu

Pružanje usluga u inozemstvu

Članak 45.

(1) Banka smije pružati bankovne i/ili ostale financijske usluge u inozemstvu samo preko podružnice.

(2) Za osnivanje podružnice u inozemstvu banka mora dobiti odobrenje Hrvatske narodne banke.

(3) Za donošenje odluke o davanju odobrenja za rad podružnice u inozemstvu na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 42. stavka 1., 4. i 5. ovoga Zakona.

(4) Međusobna suradnja i razmjena podataka između Hrvatske narodne banke i nadzornog tijela države u inozemstvu može biti uređena posebnim propisima, odnosno sporazumima.

(5) Hrvatska narodna banka može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podružnice u inozemstvu ako je, uzimajući u obzir propise države u kojoj banka namjerava osnovati podružnicu ili prakse vezane uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje nadzora u skladu s odredbama ovoga Zakona biti onemogućeno.

III.2.3. Predstavništvo banke

Predstavništvo banke

Članak 46.

(1) Predstavništvo banke u inozemstvu može obavljati samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja banke koja ga je osnovala.

(2) Banka koja namjerava osnovati predstavništvo mora o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku i navesti državu u kojoj namjerava osnovati predstavništvo.

(3) Predstavništvo nije pravna osoba.

III.3. PODRUŽNICE I SLOBODA PRUŽANJA BANKOVNIH I OSTALIH FINACIJSKIH USLUGA OD STRANE BANAKA DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE UNIJE

Banka države članice Europske unije

Članak 47.

(1) Banka koja je ovlaštena pružati bankovne i ostale financijske usluge u državi članici Europske unije može također pružati te usluge preko podružnice ili izravno na području Republike Hrvatske.

(2) Odredbe članka 112. stavka 3. ovoga Zakona primjenjuju se na banku iz stavka 1. ovoga članka koja pruža bankovne usluge preko podružnice.

(3) Podružnica banke iz stavka 1. ovoga članka mora dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješća i informacije potrebne za provođenje ovlasti i dužnosti Hrvatske narodne banke iz područja monetarne i devizne politike i statistike.

Početak poslovanja

Članak 48.

(1) Banka države članice Europske unije iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona može početi poslovati preko podružnice nakon isteka dvomjesečnog roka koji počinje od dana kad Hrvatska narodna banka primi obavijest nadležnog nadzornog tijela države članice Europske unije sa sadržajem propisanim u članku 42. stavku 1. i 3. ovoga Zakona.

(2) Banka države članice Europske unije iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona može početi izravno pružati bankovne i ostale financijske usluge na području Republike Hrvatske onog dana kad Hrvatska narodna banka primi obavijest nadležnoga nadzornog tijela države članice Europske unije sa sadržajem propisanim u članku 42. stavku 1. i 3. ovoga Zakona.

(3) Banka države članice Europske unije iz stavka 1. ovoga članka mora obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj namjeravanoj promjeni vezanoj uz podatke iz članka 42. stavka 1. točke od 1. do 3. ovoga Zakona najkasnije jedan mjesec prije namjeravane promjene.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka također se na odgovarajući način primjenjuje kad banka države članice Europske unije namjerava otvoriti predstavništvo na području Republike Hrvatske.

Nadzor nad podružnicom banke države članice Europske unije

Članak 49.

(1) Nadležno nadzorno tijelo države članice Europske unije ili osobe koje je ono ovlastilo mogu obaviti nadzor poslovanja podružnice banke te države članice Europske unije na području Republike Hrvatske po prethodnom slanju obavijesti Hrvatskoj narodnoj banci.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka nadležno nadzorno tijelo ili osobe koje je ono ovlastilo imaju ovlaštenja i odgovornosti jednake onima koje ima Hrvatska narodna banka na temelju odredaba članka od 118. do 122. ovoga Zakona.

(3) Na zahtjev nadležnog nadzornog tijela države članice Europske unije Hrvatska narodna banka mora obaviti nadzor poslovanja podružnice banke te države članice Europske unije na području Republike Hrvatske.

(4) Iznimno od odredaba stavka od 1. do 3. ovoga članka, Hrvatska narodna banka je ovlaštena obaviti nadzor poslovanja podružnice banke države članice Europske unije na području Republike Hrvatske u skladu s odredbama članka od 118. do 122. ovoga Zakona u svrhu utvrđivanja posluje li podružnica u skladu s odredbama članka 47. stavka 3. ovoga Zakona.

Nadzorne mjere nad bankom ili podružnicom banke države članice Europske unije

Članak 50.

(1) Ako banka države članice Europske unije na području Republike Hrvatske prekrši odredbe iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona ili ako podružnica banke države članice Europske unije na području Republike Hrvatske prekrši odredbe iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka će izdati upute za otklanjanje nepravilnosti.

(2) Ako banka države članice Europske unije ili njena podružnica ne postupi na način i u roku navedenom u uputi iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka će o tome obavijestiti nadležno nadzorno tijelo te države članice Europske unije.

III.4. OBAVLJANJE DJELATNOSTI STRANIH BANAKA

III.4.1. Podružnice stranih banaka

Pružanje usluga stranih banaka

Članak 51.

(1) Strana banka može pružati bankovne usluge i ostale financijske usluge na području Republike Hrvatske samo preko podružnice.

(2) Podružnica iz stavka 1. ovoga članka nema svojstvo pravne osobe, a u pravnom prometu s trećim osobama može obavljati poslove na području Republike Hrvatske u skladu s ovlaštenjima banke osnivača i uz odgovornost banke osnivača za sve obveze koje nastanu u Republici Hrvatskoj u vezi s radom podružnice.

Osnivanje i prestanak podružnice

Članak 52.

(1) Strana banka može osnovati podružnicu na području Republike Hrvatske, ako od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za rad podružnice.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podružnice potrebno je priložiti:

1) izvadak iz sudskog registra ili drugoga odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište matične banke, a koji ne može biti stariji od 30 dana,

2) statut ili druga odgovarajuća pravila matične banke,

3) podatke o članovima upravnih i nadzornih tijela matične banke,

4) revidirana poslovna izvješća matične banke za posljednje tri poslovne godine,

5) dokument koji vjerodostojno prikazuje imatelje i njihove udjele u upravljanju matičnom bankom,

6) izvadak iz sudskog registra ili drugog odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište pravnih osoba koje sudjeluju u upravljanju matičnom bankom s udjelom većim od 10 posto, a koji ne može biti stariji od 30 dana,

7) opis bankovnih i ostalih financijskih usluga koje će podružnica pružati i poslovni plan za prve tri godine poslovanja,

8) odobrenje nadzornog tijela strane banke za osnivanje podružnice ili izjavu tog tijela da takvo odobrenje nije potrebno prema propisima države strane banke,

9) izjavu strane banke da će podružnica voditi svu dokumentaciju koja se odnosi na njezino poslovanje na hrvatskom jeziku i pohraniti je u sjedištu podružnice te da će sastavljati financijska izvješća u skladu s ovim Zakonom ili propisima izdanim na temelju ovoga Zakona,

10) detaljan opis sustava osiguranja uloga koji je na snazi u državi u kojoj se nalazi sjedište matične banke,

11) ostalu dokumentaciju koju odredi Hrvatska narodna banka na temelju koje je moguće utvrditi je li podružnica kadrovski, tehnički i organizacijski sposobna pružati usluge na koje se odnosi zahtjev za izdavanje odobrenja.

(3) Hrvatska narodna banka može, kao uvjet za izdavanje odobrenja za rad podružnice strane banke, zahtijevati da strana banka položi na području Republike Hrvatske određeni novčani iznos ili pruži drugo odgovarajuće osiguranje kao jamstvo za namiru obveza koje proizlaze iz poslova zaključenih na području Republike Hrvatske.

(4) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za rad podružnice strane banke, ako na temelju podataka s kojima raspolaže i dokumentacije priložene uz zahtjev za izdavanje odobrenja zaključi da je podružnica financijski, upravljački, organizacijski, kadrovski i tehnički sposobna poslovati u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(5) Hrvatska narodna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podružnice strane banke ako je s obzirom na propise države u kojoj se nalazi sjedište banke ili prakse te države vezane uz primjenu i provođenje tih propisa vjerojatno da će obavljanje nadzora u skladu s odredbama ovoga Zakona biti otežano.

(6) Hrvatska narodna banka će podružnici oduzeti odobrenje za rad:

- 1) ako je nadzorno tijelo strane banke oduzelo toj banci odobrenje za pružanje bankovnih usluga,
- 2) ako u slučaju iz članka 54. stavka 3. ovoga Zakona podružnica ne ispuni obveze po osnovu osiguranja uloga,
- 3) ako podružnica ne počne poslovati unutar šest mjeseci od izdavanja odobrenja,
- 4) ako podružnica prestane poslovati u razdoblju dužem od šest mjeseci,
- 5) ako je podružnica dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na temelju neistinitih podataka ili ne posluje po važećim propisima Republike Hrvatske,
- 6) ako podružnica ne može ispunjavati svoje obveze.

Primjena drugih odredaba ovoga Zakona

Članak 53.

(1) Na podružnicu banke iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o:

- 1) upravi banke (članak 23. do 29.),
- 2) upravljanju rizicima (poglavlje V.),
- 3) bankovnoj tajni (poglavlje VII.),
- 4) poslovnim knjigama i poslovnim izvješćima (poglavlje VIII.),
- 5) unutarnjoj reviziji (poglavlje IX.),
- 6) reviziji (poglavlje X.),
- 7) nadzoru nad bankama (poglavlje XI.),
- 8) zaštiti potrošača (poglavlje XVI.).

(2) Hrvatska narodna banka može pobliže propisati način primjene odredaba iz stavka 1. ovoga članka na podružnicu strane banke.

Sustav osiguranja uloga podružnica strane banke

Članak 54.

(1) Podružnica strane banke je uključena u sustav osiguranja uloga u državi u kojoj se nalazi sjedište strane banke.

(2) Razina i opseg jamstava za uloge u podružnici strane banke ne smiju prelaziti razinu i opseg određen zakonom i propisima Republike Hrvatske o osiguranju uloga.

(3) Ako sustav osiguranja uloga ne postoji u državi u kojoj se nalazi sjedište strane banke ili je opseg jamstava za uloge manji nego u Republici Hrvatskoj, podružnica strane banke se mora uključiti u sustav osiguranja uloga u Republici Hrvatskoj.

(4) O sustavu osiguranja uloga, podružnica strane banke mora bez odlaganja obavijestiti instituciju nadležnu za osiguranje uloga.

III.4.2. Predstavništvo strane banke

Predstavništvo strane banke

Članak 55.

(1) Predstavništvo strane banke ne smije pružati bankovne ni ostale financijske usluge u Republici Hrvatskoj nego može obavljati samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja banke koja ga je osnovala.

(2) Predstavništvo nije pravna osoba.

Odobrenje za osnivanje predstavništva

Članak 56.

(1) Za osnivanje predstavništva strana banka mora dobiti prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka potrebno je priložiti:

1) izvadak iz sudskog registra ili bilo kojega drugoga odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište matične banke,

2) statut ili druga odgovarajuća pravila matične banke,

3) revidirana poslovna izvješća matične banke za posljednje tri poslovne godine,

4) popis osoba koje će upravljati predstavništvom.

(3) Ako predstavništvo strane banke postupi protivno odredbama članka 55. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka će oduzeti odobrenje za osnivanje predstavništva.

(4) Potanje uvjete za osnivanje i rad predstavništva strane banke propisuje Hrvatska narodna banka.

(5) Hrvatska narodna banka vodi registar predstavništava stranih banaka.

IV. SURADNJA S NADZORNIM TIJELIMA I TIJELIMA EUROPSKE UNIJE

Međusobna suradnja nadzornih tijela

Članak 57.

(1) Hrvatska narodna banka i tijela odgovorna za nadzor ostalih financijskih institucija u Republici Hrvatskoj moraju na zahtjev pojedinačnoga nadzornog tijela dostaviti tom tijelu sve podatke o banci ili drugoj financijskoj instituciji koji su mu potrebni u postupku provođenja zadataka nadzora nad financijskom institucijom te u postupku povezanom s izdavanjem odobrenja.

(2) Nadzorna tijela iz stavka 1. ovoga članka moraju se međusobno obavještavati o nepravilnostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora, ako su ti nalazi također bitni za rad drugoga nadzornog tijela.

(3) Načela međusobne suradnje nadzornih tijela određuju ministar financija i guverner Hrvatske narodne banke na temelju prethodnog mišljenja nadzornih tijela.

(4) Hrvatska narodna banka surađuje i razmjenjuje podatke s nadzornim tijelima država članica Europske unije ili stranih država članica o banci ili drugoj financijskoj instituciji koji su potrebni u postupku obavljanja nadzora nad bankom ili drugom financijskom institucijom te u postupku povezanom s izdavanjem odobrenja.

(5) Načela međusobne suradnje te obuhvat razmjene podataka s nadzornim tijelima iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se sporazumom o suradnji sklopljenim između Hrvatske narodne banke i pojedinoga nadzornog tijela iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Nadzorna tijela moraju sve podatke koje dobiju na temelju stavka od 1. do 5. ovoga članka čuvati kao povjerljive te ih smiju upotrijebiti isključivo u svrhu u koju su oni dani.

Obrada podataka i priopćavanje informacija

Članak 58.

(1) Hrvatska narodna banka je ovlaštena prikupljati i obrađivati podatke koji su bitni za provođenje njezinih zadataka i odgovornosti određenih ovim Zakonom.

(2) Podacima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se podaci o:

1) odobrenjima za pružanje bankovnih usluga i drugim odobrenjima i suglasnostima koje je izdala Hrvatska narodna banka,

- 2) članovima uprave i nadzornih odbora banaka, njihovoj organizaciji i radu unutarnje revizije,
- 3) podružnicama i/ili neposrednom pružanju bankovnih usluga banaka u državama članicama Europske unije te podružnicama i/ili neposrednom pružanju bankovnih usluga banaka država članica Europske unije u Republici Hrvatskoj,
- 4) podružnicama banaka u inozemstvu i podružnicama stranih banaka u Republici Hrvatskoj,
- 5) poštivanju odredaba o upravljanju rizicima iz V. i VI. poglavlja ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
- 6) izvješćima iz članka 87. ovoga Zakona,
- 7) imateljima kvalificiranih udjela iz članka 20. ovoga Zakona,
- 8) revidiranim godišnjim izvješćima i konsolidiranim godišnjim izvješćima iz članka 112. ovoga Zakona,
- 9) provođenju nadzornih mjera iz ovoga Zakona,
- 10) informacijama koje je Hrvatska narodna banka dobila u sklopu razmjene informacija od nadležnih nadzornih tijela država članica Europske unije i nadležnih nadzornih tijela stranih država.

(3) Hrvatska narodna banka smije priopćiti podatke iz stavka 2. ovoga članka:

- 1) domaćim nadzornim tijelima u sklopu međusobne suradnje domaćih nadzornih tijela na temelju članka 57. ovoga Zakona,
- 2) nadležnim tijelima država članica Europske unije, ako su im oni potrebni za ispunjavanje njihovih zadataka nadzora nad pružanjem bankovnih i ostalih financijskih usluga i ako ta tijela podliježu obvezi čuvanja podataka u opsegu određenom u članku 57. stavku 6. ovoga Zakona,
- 3) nadležnim nadzornim tijelima stranih država ako su im oni potrebni za ispunjavanje njihovih zadataka nadzora nad pružanjem bankovnih i ostalih financijskih usluga u skladu s načelom uzajamnosti i ako ta tijela podliježu obvezi čuvanja podataka u opsegu određenom u članku 57. stavku 6. ovoga Zakona,
- 4) sudu, ako su mu oni potrebni u stečajnom postupku nad bankom,
- 5) tijelu koje izdaje odobrenja za rad revizorskim društvima i ovlaštenim revizorima ako su podaci tom tijelu potrebni u postupku nadzora u okviru njegovog ovlaštenja.

(4) Iznimno od odredaba stavka 3. ovoga članka, Hrvatska narodna banka smije priopćiti podatke iz stavka 2. točke 10. ovoga članka samo ako to izričito dopusti tijelo koje ih je priopćilo Hrvatskoj narodnoj banci.

Obavještanje Europske komisije

Članak 59.

Hrvatska narodna banka mora obavijestiti Europsku komisiju o uskraćivanju slanja obavijesti iz članka 42. stavka 4. ovoga Zakona.

Obavještanje o odnosima sa stranim državama

Članak 60.

(1) Hrvatska narodna banka mora obavijestiti Europsku komisiju o:

1) svakoj suglasnosti izdanoj banci čije je izravno ili neizravno nadređeno društvo pravna osoba sa sjedištem u stranoj državi,

2) svakom odobrenju izdanom banci za stjecanje kvalificiranog udjela na temelju kojeg strana osoba postaje nadređeno društvo banke.

(2) Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju o svim općim poteškoćama s kojima se banke susreću tijekom pružanja bankovnih usluga u stranim državama.

(3) Ako Europska komisija odluči da nadzorna tijela država članica Europske unije moraju privremeno odgoditi ili prekinuti postupak donošenja odluka o zahtjevima osoba određene strane države, Hrvatska narodna banka mora donijeti odluku kojom na najduže tri mjeseca prekida postupak donošenja odluka o:

1) zahtjevima za izdavanje odobrenja i suglasnosti banci koju izravno ili neizravno kontrolira društvo koje je pravna osoba sa sjedištem u stranoj državi, a na koju se odnosi odluka Europske komisije,

2) zahtjevima za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela na temelju kojeg strana osoba sa sjedištem u stranoj državi na koju se odnosi odluka Europske komisije postaje društvo koje kontrolira banku.

(4) Razdoblje za donošenje odluke iz članka 36. stavka 3. ovoga Zakona ne umanjuje se za vrijeme u kojem je bio pokrenut postupak iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako Vijeće Europske unije donese odluku da se privremeno odgađanje ili prekid postupaka iz stavka 3. ovoga članka produžava, Hrvatska narodna banka mora donijeti odluku kojom produžava prekid postupka iz stavka 3. ovoga članka za razdoblje koje je u svojoj odluci odredilo Vijeće Europske unije.

(6) Mjere iz stavka 3. i 5. ovoga članka ne primjenjuju se na:

1) osnivanje banke kao ovisnog društva banke koja je u trenutku kad je donesena odluka iz stavka 3. i 5. ovoga članka ovlaštena pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije, odnosno ovisna društva te banke,

2) stjecanje kvalificiranog udjela čiji je budući imatelj banka koja je u trenutku kad je donesena odluka iz stavka 3. i 5. ovoga članka ovlaštena pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije odnosno ovisna društva te banke.

(7) Hrvatska narodna banka mora obavijestiti Europsku komisiju, na njezin zahtjev, o svim zahtjevima za izdavanje odobrenja i suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka i o svim zahtjevima za stjecanje kvalificiranog udjela na temelju kojeg bi strani imatelj postao društvo koje kontrolira banku ako su ti podaci potrebni Europskoj komisiji za utvrđivanje činjenica bitnih za donošenje odluke na temelju stavka 3. i 5. ovoga članka.

V. UPRAVLJANJE RIZICIMA

V.1. OPĆE ODREDBE

Upravljanje rizicima

Članak 61.

(1) Banka mora osiguravati razinu kapitala adekvatnu opsegu i vrstama usluga koje pruža i rizicima kojima je izložena u pružanju tih usluga (adekvatnost kapitala).

(2) Banka mora poslovati tako da rizici kojima je izložena u pojedinačnim ili svim vrstama poslova koje obavlja ne prijeđu granice određene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Banka mora poslovati tako da je sposobna pravovremeno ispuniti dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno na način da je trajno sposobna ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti).

V.2. KAPITAL BANKE

Jamstveni kapital banke

Članak 62.

(1) Banka mora radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima održavati odgovarajuću visinu jamstvenog kapitala.

(2) Jamstveni kapital banke sastoji se od osnovnog i dopunskog kapitala, kao i drugih oblika kapitala koje propisuje Hrvatska narodna banka.

Propisi o jamstvenom kapitalu

Članak 63.

Hrvatska narodna banka propisuje način izračunavanja jamstvenog kapitala pri čemu određuje:

- 1) način i obujam u kojem se uzimaju u obzir pojedinačne stavke za izračunavanje jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala,
- 2) karakteristike i vrste stavki koje se uzimaju u obzir za izračunavanje jamstvenog kapitala i adekvatnosti kapitala,
- 3) način izračunavanja rizikom ponderirane aktive kojim određuje pondere za ponderiranje kreditnih i ostalih rizika i čimbenike vezane uz izvanbilančne stavke,
- 4) način izračunavanja ostalih dijelova jamstvenog kapitala.

V.3. ADEKVATNOST KAPITALA

Minimalni kapital banke

Članak 64.

Jamstveni kapital banke ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz članka 15. ovoga Zakona.

Stopa adekvatnosti kapitala

Članak 65.

(1) Adekvatnost kapitala je odnos između jamstvenog kapitala banke i rizikom ponderirane aktive uvećane za druge rizikom ponderirane stavke.

(2) Stopa adekvatnosti kapitala mora iznositi najmanje 10 posto (u daljnjem tekstu: minimalna stopa adekvatnosti kapitala).

(3) Iznimno, Hrvatska narodna banka može odrediti i veću minimalnu stopu adekvatnosti kapitala od stope iz stavka 2. ovoga članka za pojedinu banku za koju utvrdi da izrazito rizično posluje.

Rizikom ponderirana aktiva

Članak 66.

(1) Rizikom ponderirana aktiva je zbroj knjigovodstvenih stanja odgovarajućih aktivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki ponderiranih stupnjevima kreditnog, tržišnog i drugih rizika.

(2) Stupnjeve za ponderiranje rizika iz stavka 1. ovoga članka određuje Hrvatska narodna banka ovisno o rizičnosti pozicija koje ulaze u ponderiranu aktivu.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka banka može, uz suglasnost Hrvatske narodne banke, primijeniti druge metode i modele za procjenu kreditnog, tržišnog i drugih rizika.

V.4. OSTALE MJERE UPRAVLJANJA RIZICIMA

V.4.1. Zajedničke odredbe

Planiranje i provođenje mjera upravljanja rizicima

Članak 67.

(1) Banka je dužna kontinuirano obavljati mjerenje, procjenu i upravljanje svim rizicima kojima je u svom poslovanju izložena. Kriterije, način i postupke mjerenja, procjene i upravljanja rizicima, banka je dužna propisati svojim općim aktima, koji moraju biti usklađeni s propisima, standardima i pravilima struke, ovisno o bankovnim i drugim uslugama koje banka obavlja.

(2) Općim aktima iz stavka 1. ovoga članka moraju biti obuhvaćene sve vrste rizika kojima je banka izložena u pojedinačnim poslovima, kao i oni rizici kojima je banka izložena u svim poslovima koje obavlja.

(3) Rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju i za koje minimalno moraju biti propisani postupci mjerenja, procjene i upravljanja rizicima jesu:

- 1) rizik likvidnosti,
- 2) kreditni rizik,
- 3) kamatni, devizni i ostali tržišni rizici,
- 4) rizici izloženosti prema jednoj osobi,
- 5) rizici povezani s kapitalnim ulaganjima, ulaganjima u nekretnine i drugu trajnu imovinu,
- 6) rizici neispunjenja obveza druge ugovorne strane povezani s državom podrijetla druge ugovorne strane,
- 7) operativni rizik, uključujući rizik koji proizlazi iz neadekvatnog upravljanja informacijskim i pridruženim tehnologijama,
- 8) ostali rizici.

(4) Opći akti iz stavka 1. ovoga članka moraju obuhvaćati:

- 1) unutarnje postupke banke za određivanje i mjerenje rizika,
- 2) procedure i druge radnje kojima se osigurava dosljedna primjena utvrđenih postupaka i načina mjerenja rizika,
- 3) unutarnje postupke kojima se osigurava nadzor nad ispravnošću primjene propisanih postupaka i procedura za mjerenje rizika.

Propis o mjerenju, procjeni i upravljanju rizicima

Članak 68.

Hrvatska narodna banka može propisati:

- 1) način procjenjivanja i uključivanja pojedinačnih aktivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki u izračunavanje izloženosti banke,
- 2) postupke i načela za upravljanje rizikom likvidnosti,
- 3) način izračunavanja stanja pojedinačnih i svih otvorenih stavki i najveće dopuštene razlike između tih stavki te opsega pojedinačnih nepodmirenih stavki i ukupnih nepodmirenih stavki,
- 4) način klasificiranja i mjerenja rizika neispunjavanja obveza druge ugovorne strane povezane s državom podrijetla druge ugovorne strane,
- 5) način procjenjivanja i uključivanja pojedinačnih ulaganja u izračunavanje ograničenja iz članka 82. i 83. ovoga Zakona,
- 6) način obavještanja Hrvatske narodne banke o dužnicima banke čije zaduženje prelazi iznos koji odredi Hrvatska narodna banka, u svrhu obavještanja svih banaka o tim dužnicima.

Rezerviranja za pokriće gubitaka

Članak 69.

- (1) Banka je dužna kontinuirano procjenjivati kreditni rizik i provoditi rezerviranja za pokriće gubitaka koji proizlaze iz kredita i sličnih tražbina i preuzetih izvanbilančnih potencijalnih obveza (plasmani).
- (2) Rezerviranja za pokriće gubitaka koji su pojedinačno identificirani, kao i onih koji nisu posebno identificirani, odnosno koji se kao takvi još ne mogu pripisati pojedinačnim plasmanima, ali za koje iskustvo ukazuje da postoje u kreditnom portfelju ili da mogu nastati kao posljedica preuzetih izvanbilančnih potencijalnih obveza, formiraju se na teret rashoda banke.
- (3) Hrvatska narodna banka propisuje način izračunavanja rezerviranja iz ovoga članka i kriterije klasifikacije prema stupnjevima rizika kredita i sličnih tražbina, odnosno preuzetih izvanbilančnih potencijalnih obveza.

Rezerve

Članak 70.

- (1) Osim rezervi koje je banka dužna formirati sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i svome statutu, banka može izdvojiti rezerve za opće bankovne rizike namijenjene pokrivanju gubitaka koji mogu nastati uslijed rizika koji proizlaze iz njezinoga ukupnog poslovanja.

(2) Izdvojene rezerve za opće bankovne rizike smatraju se raspodjelom ostvarene dobiti poslije oporezivanja. U slučaju da banka formira rezerve iz ovoga članka ona mora u svojim financijskim izvještajima zasebno iskazati promjene na ovim rezervama tijekom izvještajnog razdoblja.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka može propisati formiranje rezervi za opće bankovne rizike kao obvezno, za banke koje izrazito rizično posluju, odnosno kod kojih se pojavi neuobičajeno povećanje izloženosti različitim oblicima rizika.

V.4.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik

Članak 71.

Kreditni rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi uslijed neispunjavanja dužnikove obveze prema banci.

Procjena kreditnog rizika

Članak 72.

(1) Banka mora u sklopu propisanih i vlastitih kriterija raspoređivati aktivne bilančne i izvanbilančne stavke prema stupnju kreditnog rizika i procijeniti visinu gubitaka koji proizlaze iz kreditnog rizika.

(2) Raspoređivanje aktivnih bilančnih i izvanbilančnih rizičnih stavki banke u rizične skupine obavlja se prema:

- 1) dužnikovoj kreditnoj sposobnosti,
- 2) dužnikovoj urednosti u podmirivanju obveza prema banci, i
- 3) kvaliteti instrumenata osiguranja tražbina banke.

Praćenje kreditnog rizika

Članak 73.

(1) Prije nego što zaključi bilo koji ugovor koji predstavlja osnovu za nastanak izloženosti banke kreditnom riziku, banka procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost te kvalitetu i vrijednost instrumenata osiguranja svojih tražbina.

(2) Banka mora tijekom razdoblja trajanja pravnog odnosa koji predstavlja izloženost pratiti poslovanje dužnika te kvalitetu i vrijednost instrumenata osiguranja svojih tražbina.

V.4.3. Izloženost

Definicija izloženosti

Članak 74.

(1) Izloženost banke prema jednoj osobi je iznos svih tražbina po kreditima i drugim osnovama, ulaganja u vrijednosne papire i vlasničke uloge i preuzetih obveza banke prema jednoj osobi.

(2) U izloženost banke prema jednoj osobi ne računavaju se tražbine iz stavka 1. ovoga članka koje su osigurane novčanim depozitom, do iznosa takvog osiguranja, vrijednosnim papirima Republike Hrvatske ili Hrvatske narodne banke ili neopozivim jamstvom Republike Hrvatske ili nadležne državne institucije, odnosno drugim instrumentom osiguranja koje utvrdi Hrvatska narodna banka svojom odlukom.

Najveća dopuštena izloženost

Članak 75.

(1) Izloženost banke prema jednoj osobi ne smije prelaziti 25 posto jamstvenog kapitala banke.

(2) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, ukupna izloženost banke prema osobama koje banka izravno ili neizravno kontrolira ili prema osobama koje izravno ili neizravno kontrolira ista osoba koja kontrolira banku, ne smije zajedno prelaziti 20 posto jamstvenog kapitala banke.

(3) Ograničenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na izloženost banke prema osobama koje čine grupu banaka u Republici Hrvatskoj i Hrvatska narodna banka ih nadzire na konsolidiranoj osnovi.

(4) Ako banka premaši maksimalnu dopuštenu izloženost iz stavka 1. i 2. ovoga članka zbog spajanja dviju pravnih osoba ili drugih razloga na koje ne može utjecati, mora o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Banka mora uz obavijest priložiti opis mjera koje će provesti u cilju osiguranja poštivanja stavka 1. i 2. ovoga članka i u toj obavijesti navesti rok u kojem će te mjere biti provedene. Hrvatska narodna banka može prihvatiti dostavljene mjere i rokove ili svojim aktima odrediti nove.

(5) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na izloženost banke prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci.

(6) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, izloženost prema jednoj osobi iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona ne smije prelaziti 10 posto jamstvenog kapitala banke.

Velika izloženost

Članak 76.

(1) Velika izloženost banke je izloženost banke prema jednoj osobi koja je jednaka ili prelazi 10 posto jamstvenog kapitala banke.

(2) Za zaključivanje pojedinačnog pravnog posla na temelju kojeg bi ukupna izloženost banke mogla rezultirati velikom izloženošću banke prema jednoj osobi potrebna je suglasnost nadzornog odbora banke. Suglasnost nadzornog odbora je također potrebna za zaključivanje pravnog posla zbog kojeg bi se velika izloženost banke prema jednoj osobi povećavala tako da je jednaka ili prelazi 15 posto ili 20 posto jamstvenog kapitala banke.

Ograničenja za ukupne velike izloženosti

Članak 77.

Zbroj svih velikih izloženosti ne smije prelaziti 600 posto jamstvenog kapitala banke.

Izloženost prema osobama u posebnom odnosu s bankom

Članak 78.

(1) Osobe u posebnom odnosu s bankom prema kojima bi nastala ili bi se povećala izloženost banke jesu:

- 1) dioničari banke koji imaju 5 ili više posto dionica banke s pravom glasa u glavnoj skupštini banke,
- 2) članovi uprave i nadzornoga odbora te prokuristi banke,
- 3) osobe koje s bankom imaju ugovore o radu sklopljene uz posebne uvjete,
- 4) članovi uže obitelji osoba iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka,
- 5) pravne osobe u čijem kapitalu osobe iz točke 1. do 4. ovoga stavka imaju više od 20 posto udjela s pravom glasa,
- 6) pravne osobe u čijem kapitalu banka ima više od 20 posto udjela s pravom glasa ili nad kojima banka ima na drugi način upravljačku kontrolu.

(2) Za pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost banke prema osobama iz stavka 1. ovoga članka potrebna je prethodna suglasnost nadzornog odbora banke.

V.4.4. Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću

Članak 79.

(1) Banka mora upravljati svojom imovinom i obvezama tako da je sposobna ispuniti sve svoje dospjele obveze.

(2) U cilju učinkovitog upravljanja rizikom likvidnosti banka mora donijeti i provoditi politiku upravljanja likvidnošću, a koja obuhvaća:

- 1) planiranje očekivanih poznatih i mogućih novčanih odljeva i dostatnih novčanih priljeva za pokriće istih,
- 2) kontinuirano praćenje likvidnosti,
- 3) donošenje odgovarajućih mjera za sprječavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti.

V.4.5. Kamatni, devizni i ostali tržišni rizici

Usklađenost imovine i obveza

Članak 80.

Banka mora na odgovarajući način uskladiti svoju imovinu i obveze na temelju kojih je izložena rizicima gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta, cijene vrijednosnih papira i ostalih financijskih instrumenata ili zbog ostalih tržišnih rizika.

Stanje otvorenih stavki

Članak 81.

(1) Stanje otvorenih stavki je razlika između aktivnih i pasivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki čiji iznos ovisi o promjeni kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta, cijeni vrijednosnih papira i ostalih financijskih instrumenata ili ostalih tržišnih rizika.

(2) Banka mora zasebno izračunavati stanje pojedinačnih otvorenih stavki čiji iznosi ovisi o pojedinačnim promjenama iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Stanje pojedinačnih otvorenih stavki i ukupno stanje svih otvorenih stavki ne smiju prelaziti opseg određen propisima iz članka 68. točke 3. ovoga Zakona.

V.4.6. Ulaganja u kapital i nekretnine

Ograničenja ukupnog opsega ulaganja

Članak 82.

(1) Ukupna ulaganja banke u zemljište, zgrade i opremu i uređenje poslovnog prostora ne smiju zajedno prelaziti 40 posto jamstvenog kapitala banke.

(2) Ukupna ulaganja banke u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30 posto jamstvenog kapitala banke.

(3) Ulaganjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka u prve dvije godine nakon stjecanja ne smatraju se ulaganja koja je banka stekla u zamjenu za svoje tražbine u postupku financijskog restrukturiranja te u stečajnom i ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina sukladno Ovršnom zakonu.

Ograničenja pojedinačnih ulaganja

Članak 83.

(1) Ulaganja banke u kapital jedne nefinancijske institucije ne smiju prelaziti 15 posto jamstvenog kapitala banke.

(2) Odredbe članka 82. stavka 3. ovoga Zakona također se primjenjuju na ulaganja iz stavka 1. ovoga članka.

Suglasnost Hrvatske narodne banke za pojedina ulaganja

Članak 84.

(1) Banka mora prije sklapanja pravnog posla kojim, postupno ili odjednom, stječe udjel u drugoj financijskoj instituciji ili drugom trgovačkom društvu koji je veći od 10 posto jamstvenog kapitala banke pribaviti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(2) Banka mora prije sklapanja pravnog posla kojim stječe većinski udjel ili većinsko pravo odlučivanja u drugom trgovačkom društvu za to pribaviti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(3) Na temelju udjela stečenog protivno stavku 1. i 2. ovoga članka banka se ne može upisati kao imatelj dionica u knjigu dionica, niti ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini odnosno skupštini društva, sve dok ne dobije prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(4) Zahtjevu za upis dionica stjecatelj dionica, u slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka, obavezan je priložiti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

(5) Banka je obavezna pribaviti prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke za osnivanje bilo koje pravne osobe.

(6) Upis pravne osobe iz stavka 5. ovoga članka u odgovarajući registar bez suglasnosti Hrvatske narodne banke je ništav.

V.4.7. Osiguranje uloga

Osiguranje uloga

Članak 85.

Primljene uloge od građana banka je dužna osigurati kod nadležne institucije sukladno posebnom zakonu i propisima donesenim na temelju toga zakona.

V.5. MJERE ZA PRAĆENJE RIZIKA I OSIGURANJE ADEKVATNOSTI KAPITALA

V.5.1. Izračunavanje i izvješćivanje

Izračunavanje

Članak 86.

Banka mora izračunavati i utvrđivati:

- 1) iznos jamstvenog kapitala,
- 2) adekvatnost kapitala,
- 3) izloženost,
- 4) kreditni rizik,
- 5) pojedinačno stanje otvorenih stavki i ukupno stanje tih stavki,
- 6) visinu ulaganja u kapital nefinancijskih institucija i nekretnine.

Izvješćivanje o mjerenju rizika

Članak 87.

(1) Banka mora izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o:

- 1) jamstvenom kapitalu,
- 2) adekvatnosti kapitala,
- 3) izloženosti,
- 4) procjeni kreditnog rizika iz članka 72. ovoga Zakona,
- 5) likvidnosti,
- 6) stanju otvorenih stavki,
- 7) vrijednosti ulaganja u kapital nefinancijskih institucija i nekretnine,
- 8) dužnicima banke čije zaduženje prelazi iznos koji odredi Hrvatska narodna banka,
- 9) dioničarima banke i s njima povezanim osobama koji imaju 3 i više posto dionica s pravom glasa u glavnoj skupštini banke.

(2) Hrvatska narodna banka propisuje sadržaj izvješća iz stavka 1. ovoga članka te rokove i način izvješćivanja.

V.5.2. Mjere za osiguranje adekvatnosti kapitala i likvidnosti

Zabrana isplate dobiti

Članak 88.

(1) Banka ne smije isplatiti dobit ili dividendu niti obavljati isplate s naslova sudjelovanja uprave, nadzornog odbora i zaposlenika u dobiti društva, u sljedećim slučajevima:

1) ako je jamstveni kapital banke manji od minimalnog kapitala određenog u članku 64. ili je stopa adekvatnosti kapitala manja od stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,

2) ako bi se jamstveni kapital banke zbog isplate dobiti smanjio tako da banka više nije u mogućnosti održavati minimalni kapital određen u članku 64. ili minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,

3) ako banka ne osigurava likvidnost propisanu na temelju članka 68. točke 2. ovoga Zakona,

4) ako zbog isplate dobiti banka ne bi bila u mogućnosti osigurati likvidnost na temelju propisa iz članka 68. točke 2. ovoga Zakona,

5) ako je Hrvatska narodna banka naložila banci da otkloni slabosti i propuste vezane uz netočno iskazivanje aktivnih i pasivnih stavki, a čije bi točno iskazivanje utjecalo na račun dobiti i gubitka banke i ako banka nije postupila u skladu s nalogom za otklanjanje nezakovitosti i nepravilnosti,

6) ako Hrvatska narodna banka tako odredi svojim rješenjem zbog načina na koji banka upravlja rizicima u poslovanju.

(2) Banka ne smije isplatiti akontaciju dobiti niti akontaciju dividende.

Mjere uprave za osiguranje minimalnog kapitala

Članak 89.

(1) Ako jamstveni kapital banke ne doseže minimalni kapital određen u članku 64. ili je stopa adekvatnosti kapitala banke manja od stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, uprava banke mora odmah usvojiti mjere iz svoje nadležnosti kojima će osigurati minimalni kapital ili donijeti prijedlog mjera koje spadaju u nadležnost drugih tijela banke.

(2) Uprava mora putem izvještaja iz članka 87. ovoga Zakona obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o mjerama ili prijedlogu mjera iz stavka 1. ovoga članka, kao i o rokovima za njihovu provedbu.

VI. KONSOLIDIRANI NADZOR NAD BANKAMA

Grupa banaka

Članak 90.

(1) Hrvatska narodna banka osim nadzora nad pojedinačnom bankom provodi nadzor nad grupom banaka na temelju konsolidiranih financijskih i nadzornih izvještaja.

(2) Prema ovom Zakonu grupa banaka postoji kad je banka ili financijski holding sa sjedištem u Republici Hrvatskoj nadređeno društvo u odnosu na jednu ili više drugih banaka ili financijskih holdinga, ostale financijske institucije ili društva za pomoćne bankovne usluge sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili izvan nje (podređena društva).

(3) Smatra se da je banka ili financijski holding nadređeno društvo u smislu stavka 2. ovoga članka ako u podređenom društvu iz stavka 2. ovoga članka:

- 1) ima kontrolu sukladno odredbama članka 11. stavka 2. ovoga Zakona ili
- 2) ima sudjelovanje sukladno odredbama članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Grupa banaka također postoji ako je financijskom holdingu čije je sjedište u državi članici Europske unije podređena najmanje jedna banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na jedan od načina iz stavka 3. ovoga članka te tom financijskom holdingu istovremeno nije podređena banka koja ima pravo pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije i čije je sjedište u istoj državi kao i sjedište financijskoga holdinga.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, smatra se da grupa banaka postoji ukoliko financijski holding čije je sjedište u državi članici Europske unije ima podređenu:

- 1) banku sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ima veći bilančni iznos nego bilo koja druga banka koja je podređena tom financijskom holdingu i koja ima pravo pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije, ili
- 2) banku sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je ranije dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga ukoliko je njezin bilančni iznos jednak iznosu bilo koje druge banke podređene tom financijskom holdingu.

(6) Iznimno od odredaba stavka 3. ovoga članka nadređenim društvom u grupi banaka ne smatraju se:

- 1) banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je istovremeno podređena drugoj banci sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- 2) financijski holding sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji je istovremeno podređen banci ili drugom financijskom holdingu sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,

3) financijski holding sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji je istovremeno podređen banci koja ima pravo pružati bankovne usluge u drugoj državi članici Europske unije.

(7) Iznimno od odredaba stavka od 3. do 6. ovoga članka, smatra se da je banka ili financijski holding nadređeno društvo u smislu stavka 2. ovoga članka i u drugim slučajevima kada Hrvatska narodna banka procijeni da nadređeno društvo na bilo kojoj drugoj osnovi provodi značajan utjecaj na podređeno društvo.

(8) Hrvatska narodna banka može postići sporazum s nadležnim nadzornim tijelima država članica Europske unije odgovornim za provođenje nadzora nad pojedinačnom podređenom bankom u grupi banaka o podjeli zadataka vezanih uz nadzor poslovanja grupe banaka.

Definicije vezane uz grupu banaka

Članak 91.

(1) Financijski holding je pravna osoba:

- 1) koja nije banka,
- 2) čija je glavna djelatnost stjecanje ili vlasništvo kvalificiranih udjela ili pružanje ostalih financijskih usluga,
- 3) kojoj je podređena najmanje jedna banka ili brokerska kuća, i
- 4) kojoj su u pravilu podređene banke ili ostale financijske institucije, pri čemu za određivanje podređenih društava nije odlučujući njihov broj nego bilančni iznos, iznos kapitala, knjigovodstvena vrijednost dionica i ostali gospodarski kriteriji.

(2) Društvo za pomoćne bankovne usluge je pravna osoba:

- 1) čije su djelatnosti neposredno povezane s pružanjem bankovnih usluga,
- 2) čije djelatnosti obuhvaćaju upravljanje nekretninama, upravljanje i vođenje sustava za obradu podataka ili obavljanje sličnih poslova i koje su po svojoj prirodi pomoćna djelatnost u odnosu na glavnu djelatnost jedne ili više banaka.

(3) Ostalim financijskim institucijama smatraju se pravne osobe koje pružaju kao isključivu ili glavnu djelatnost ostale financijske usluge iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona ili financijske usluge na temelju zakona koji uređuje osiguranje, izdavanje vrijednosnih papira i trgovanje tim papirima, investicijske fondove i društva za upravljanje tim fondovima, kao i pravne osobe koje obavljaju financijske usluge uređene drugim zakonima.

Obveze nadređene banke u grupi banaka

Članak 92.

(1) Nadređena banka u grupi banaka je banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja istovremeno nije podređena drugoj banci sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Ako nekoliko banaka u grupi banaka ispunjava ovaj uvjet, nadređena banka među njima je ona koja ima najveći bilančni iznos.

(2) Za potrebe konsolidiranog nadzora u smislu ovoga Zakona, za ispunjavanje obveza grupe banaka kao cjeline, odgovorna je nadređena banka u grupi banaka.

Upravljanje rizicima u grupi banaka

Članak 93.

(1) Grupa banaka kao cjelina mora postupati u skladu s propisima o upravljanju rizicima određenim ovim Zakonom.

(2) Grupa banaka mora biti organizirana tako da je nadređena banka u grupi banaka u mogućnosti pratiti rizike kojima je izložena grupa banaka i provoditi mjere za upravljanje tim rizicima.

(3) Grupa banaka kao cjelina mora utvrđivati konsolidirano stanje:

- 1) jamstvenog kapitala,
- 2) adekvatnosti kapitala,
- 3) izloženosti,
- 4) otvorenih stavki,
- 5) ulaganja u kapital nefinancijskih institucija.

Konsolidacija financijskih izvješća grupe banaka

Članak 94.

(1) Nadređena banka u grupi banaka mora sastavljati i dostavljati konsolidirana financijska izvješća Hrvatskoj narodnoj banci.

(2) Konsolidirana financijska izvješća grupe banaka moraju biti sastavljena na temelju pojedinačnih financijskih izvješća članova grupe koja su izrađena primjenom jedinstvenih računovodstvenih politika.

(3) Hrvatska narodna banka propisuje opseg i učestalost konsolidacije, kao i sadržaj konsolidiranih financijskih izvješća.

(4) Hrvatska narodna banka može naložiti banci u grupi banaka da provede konsolidaciju pojedinačnih stavki ili pojedinačnih poslova ili grupa poslova unutar grupe banaka ako je to potrebno za potpuno i objektivno prikazivanje financijskog stanja i rezultata poslovanja grupe banaka kao cjeline ili pojedinačne banke u grupi banaka.

Konsolidacija u drugim slučajevima

Članak 95.

(1) U slučaju kada se ne radi o grupi banaka određenoj ovim Zakonom, Hrvatska narodna banka može naložiti banci koja je podređena, na način iz članka 90. stavka 3. ovoga Zakona, pravnoj osobi koja nije banka ili financijski holding da provede konsolidaciju pojedinačnih poslova ili grupa poslova ili potpunu konsolidaciju financijskih izvještaja svih članova grupe, neovisno o njihovoj djelatnosti, ako je to potrebno za potpuno i objektivno prikazivanje financijskog stanja i rezultata poslovanja banke.

(2) Hrvatska narodna banka može naložiti banci koja je nadređena, na način iz članka 90. stavka 3. ovoga Zakona, pravnoj osobi koja nije banka ili financijski holding da provede konsolidaciju pojedinačnih poslova ili grupa poslova ili potpunu konsolidaciju financijskih izvještaja svih članova grupe, neovisno o njihovoj djelatnosti, ako je to potrebno za potpuno i objektivno prikazivanje financijskog stanja i rezultata poslovanja banke.

(3) Pravne osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka moraju dostaviti banci sve podatke potrebne za konsolidaciju poslova ili grupa poslova ili potpunu konsolidaciju financijskih izvještaja grupe iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Ukoliko pravne osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne dostave banci sve podatke potrebne za konsolidaciju, banka o tome mora odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Obavještavanje Hrvatske narodne banke i objavljivanje podataka

Članak 96.

(1) Nadređena banka mora bez odgađanja obavještavati Hrvatsku narodnu banku o svim novonastalim činjenicama i okolnostima koje su bitne za određivanje postojanja grupe banaka definirane ovim Zakonom.

(2) Banka mora bez odgađanja obavještavati Hrvatsku narodnu banku o svim podređenim i nadređenim društvima koji čine grupu neovisno o njihovoj djelatnosti.

(3) Nadređena banka u grupi banaka mora po isteku kalendarske godine dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci aktualne informacije o podređenim ili nadređenim društvima u grupi banaka, kao i podređenim i nadređenim društvima koja čine grupu, neovisno o njihovoj djelatnosti.

(4) Hrvatska narodna banka može propisati sadržaj obavijesti te način i rokove dostavljanja obavijesti iz ovoga članka.

Dostavljanje podataka

Članak 97.

(1) Podređena društva u grupi banaka moraju dostaviti nadređenom društvu sve podatke i informacije potrebne nadređenom društvu za konsolidaciju i osigurati odgovarajuće postupke unutarnjih kontrola za provjeru ispravnosti tih podataka i informacija.

(2) Pravne osobe iz članka 90. ovoga Zakona moraju dostaviti svojoj nadređenoj banci podatke o svojim udjelima u drugim pravnim osobama koji su bitni za utvrđivanje obveze konsolidacije nadređene banke.

(3) Nadređena banka u grupi banaka mora osigurati da joj podređena društva u grupi banaka i nadređeni financijski holding dostavljaju podatke koji su potrebni za konsolidaciju. Ako nadređeni holding u grupi banaka ne dostavi nadređenoj banci podatke potrebne za konsolidaciju, banka mora o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

VII. BANKOVNA TAJNA

Povjerljivi podaci

Članak 98.

Banka mora čuvati kao povjerljive podatke o stanju pojedinačnih štednih uloga i ostalih novčanih depozita banke te stanju i prometu po tekućim i žiroračunima, kao i sve podatke, činjenice i okolnosti koje je saznala na temelju pružanja usluga klijentima i u obavljanju poslova s pojedinačnim klijentom.

Obveza čuvanja bankovne tajne

Članak 99.

(1) Članovi tijela banke, dioničari banke, zaposlenici banke i druge osobe koje zbog naravi poslova koje obavljaju s bankom ili za banku imaju pristup povjerljivim podacima iz članka 98. ovoga Zakona ne smiju priopćiti ove podatke trećim osobama, iskoristiti ih protiv interesa banke i njezinih klijenata ili omogućiti trećim osobama da ih iskoriste.

(2) Obveza čuvanja bankovne tajne ne odnosi se na sljedeće slučajeve:

1) ako se klijent pisanim putem izričito suglasi da se određeni povjerljivi podaci mogu priopćiti,

2) ako je priopćavanje povjerljivih podataka neophodno za prikupljanje i utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku i postupku koji mu prethodi, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud,

3) ako se povjerljivi podaci priopćavaju za potrebe Ureda za sprječavanje pranja novca, a na temelju zakona kojim se regulira sprječavanje pranja novca,

4) ako je priopćavanje povjerljivih podataka potrebno za utvrđivanje pravnog odnosa između banke i klijenta u sudskom sporu, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud,

5) ako se povjerljivi podaci priopćavaju za potrebe ostavinskog ili drugog imovinskopravnog postupka na temelju pisanog zahtjeva nadležnog suda,

6) ako je priopćavanje povjerljivih podataka potrebno za provedbu ovrhe nad imovinom klijenta banke, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud,

7) ako se povjerljivi podaci priopćavaju Hrvatskoj narodnoj banci, Deviznom inspektoratu ili drugom nadzornom tijelu za potrebe nadzora koji oni obavljaju iz svog djelokruga, u okviru svojih zakonskih ovlasti, a na temelju pisanog zahtjeva,

8) ako se povjerljivi podaci priopćavaju pravnoj osobi, odgovarajućeg oblika organiziranja, koju mogu osnovati banke s ciljem prikupljanja i pružanja podataka o ukupnom iznosu, vrstama i urednosti izvršavanja obveza fizičkih i pravnih osoba, nastalih po bilo kojoj osnovi,

9) ako su povjerljivi podaci potrebni poreznim tijelima u postupku koji oni provode u okviru svojih zakonskih ovlasti, a priopćavaju se na njihov pisani zahtjev,

10) ako se povjerljivi podaci priopćavaju za potrebe institucija za osiguranje uloga, a na temelju zakona kojim se regulira osiguranje uloga.

(3) Obveza čuvanja bankovne tajne postoji za osobe iz stavka 1. ovoga članka i nakon prestanka rada u banci, odnosno nakon prestanka svojstva dioničara ili članstva u tijelima banke.

Korištenje i zaštita povjerljivih podataka

Članak 100.

(1) Hrvatska narodna banka, sudovi ili druga nadležna tijela mogu koristiti povjerljive podatke do kojih su došli na temelju članka 99. stavka 2. ovoga Zakona isključivo u svrhu za koju su dani te iste ne smiju priopćiti trećim osobama ili im omogućiti da ih doznaju i iskoriste, osim u slučajevima propisanim zakonom.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na sve fizičke osobe koje u svojstvu zaposlenika ili drugom svojstvu rade ili su radile u Hrvatskoj narodnoj banci i nadležnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka.

VIII. POSLOVNE KNJIGE I POSLOVNA IZVJEŠĆA

Opća odredba

Članak 101.

Banka mora voditi poslovne knjige, sastavljati knjigovodstvene isprave, vrednovati imovinu i obveze i sastavljati financijska izvješća u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Vođenje poslovnih knjiga, evidencije i dokumentacije

Članak 102.

(1) Banka mora organizirati svoje poslovanje i voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostale evidencije na način koji omogućuje provjeru posluje li banka u skladu s važećim propisima i standardima struke.

(2) Banka je dužna čuvati knjigovodstvene isprave i druge dokumente, na temelju kojih su izvršena knjiženja u njezinim poslovnim knjigama, u rokovima i na način propisan Zakonom o računovodstvu i/ili drugim zakonom.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka banka je dužna čuvati knjigovodstvene isprave, odnosno druge dokumente u ovim rokovima:

1) pet godina čuvaju se nalozi za plaćanje i drugi dokumenti platnog prometa na temelju kojih su evidentirane promjene na računima sudionika platnog prometa, uključujući i dokumente koji se odnose na otvaranje i zatvaranje računa preko kojih se obavlja platni promet,

2) deset godina čuvaju se ugovori i ostali dokumenti na temelju kojih nastaju ostale promjene, koje nisu obuhvaćene u točki 1. ovoga stavka, na imovini, obvezama, uključujući i potencijalne obveze, te kapitalu banke, kao i knjigovodstvene isprave na temelju kojih su podaci o tim poslovnim promjenama unijeti u poslovne knjige banke.

(4) Pod rokovima iz stavka 3. ovoga članka podrazumijeva se vremensko razdoblje nakon isteka godine u kojoj je poslovna promjena nastala odnosno u kojoj su knjigovodstvene isprave i drugi dokumenti sastavljeni.

Godišnje izvješće

Članak 103.

(1) Banka sastavlja i objavljuje godišnje izvješće sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

(2) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora također sadržavati:

1) popis dioničara koji imaju više od 3% udjela u kapitalu banke kao i podatke o visini njihovih udjela, i

2) popis članova uprave banke koji imaju udjel u kapitalu banke kao i podatke o visini njihovih udjela bez obzira na visinu tog udjela.

Kontni plan i financijska izvješća

Članak 104.

(1) Banka vodi poslovne knjige u skladu s kontnim planom za banke.

(2) Za potrebe nadzora nad poslovanjem banke, banka sastavlja financijska izvješća u obliku koji propisuje Hrvatska narodna banka.

Propis o poslovnim knjigama i poslovnim izvješćima

Članak 105.

(1) Hrvatska narodna banka propisuje:

- 1) kontni plan za banke,
- 2) vrste i oblike financijskih izvješća banaka za potrebe Hrvatske narodne banke,
- 3) način i rokove dostavljanja financijskih izvješća iz članka 103. i članka 104. ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka može za potrebe javnog objavljivanja propisati vrstu, oblik i sadržaj izvješća, kao i način i rokove njihova objavljivanja.

IX. UNUTARNJA REVIZIJA

Unutarnja revizija

Članak 106.

Banka mora organizirati unutarnju reviziju koja će neovisno i objektivno obavljati svoje poslove te koja će svojim savjetima i preporukama pridonositi unapređenju poslovanja banke.

Zadaci unutarnje revizije

Članak 107.

(1) Unutarnja revizija obavlja stalni nadzor nad cjelokupnim poslovanjem banke u cilju provjeravanja da li banka:

- 1) obavlja bankovne i ostale financijske usluge pravilno i u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te u skladu s unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje banke,
- 2) vodi poslovne knjige, evidentira poslovne događaje na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, vrednuje knjigovodstvene stavke i sastavlja financijska i ostala izvješća u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te u skladu s unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje banke,

3) sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti banke sukladno načelima stabilnog poslovanja uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

(2) Unutarnja revizija obavlja unutarnje revidiranje poslovanja u skladu sa strukovnim načelima i standardima unutarnjeg revidiranja, kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora te pravilima djelovanja unutarnje revizije koja usvaja nadzorni odbor.

(3) Unutarnja revizija mora uskladiti metode svojeg rada s radom vanjskih revizora banke koji revidiraju godišnja financijska izvješća ili obavljaju posebnu reviziju na zahtjev Hrvatske narodne banke.

Osobe koje obavljaju unutarnju reviziju

Članak 108.

(1) Za obavljanje unutarnje revizije banka mora zaposliti najmanje jednu osobu sa zvanjem revizora ili unutarnjeg revizora stečenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, odnosno stečenim u skladu s pravilima i programom kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje internih revizora.

(2) Ako se obavljanje unutarnje revizije povjerava većem broju osoba, jedna od tih osoba koja ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka mora biti zadužena za rad unutarnje revizije kao cjeline.

(3) Prije zaključivanja ugovora o radu s osobom iz stavka 1. i 2. ovoga članka banka je dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o namjeravanom imenovanju.

(4) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, banka s manjim opsegom poslovanja može uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke obavljanje unutarnje revizije povjeriti jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tom bankom, pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Osoba koja obavlja zadatke unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove i zadatke u banci.

Godišnji program rada unutarnje revizije

Članak 109.

(1) Nadzorni odbor usvaja godišnji program rada unutarnje revizije uz prethodno mišljenje uprave banke.

(2) Godišnji program mora sadržavati:

1) područja poslovanja u kojima će unutarnja revizija obaviti ispitivanje,

2) opis sadržaja planiranih revizija u pojedinim područjima.

(3) Unutarnja revizija, na temelju godišnjeg programa rada, donosi operativne planove rada za polugodišnja ili kraća vremenska razdoblja.

Izvješće o radu unutarnje revizije

Članak 110.

(1) Unutarnja revizija sastavlja izvješće sukladno rokovima utvrđenim operativnim planom rada unutarnje revizije, a najmanje jedanput polugodišnje. Izvješće o radu unutarnje revizije sadrži:

- 1) opis svih obavljenih revizija,
- 2) nezakonitosti i nepravilnosti ako su utvrđene tijekom obavljanja revizije,
- 3) ocjenu primjerenosti i učinkovitosti djelovanja sustava unutarnjih kontrola,
- 4) prijedloge i preporuke za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te unapređenje i poboljšanje sustava unutarnjih kontrola,
- 5) nalaze vezane uz otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te uz unapređenje i poboljšanje sustava unutarnjih kontrola.

(2) Unutarnja revizija mora svoja izvješća o radu dostavljati upravi i nadzornom odboru banke.

Obavješćavanje uprave i nadzornog odbora banke

Članak 111.

Ako unutarnja revizija tijekom ispitivanja pojedinih segmenata poslovanja banke utvrdi pojave nezakonitog poslovanja i kršenja pravila o upravljanju rizicima zbog čega banci prijeti nelikvidnost, nesolventnost ili je time ugrožena sigurnost poslovanja, mora odmah o tome obavijestiti upravu i nadzorni odbor banke.

X. REVIZIJA

Revizija godišnjih financijskih izvješća

Članak 112.

(1) Godišnja financijska izvješća banke, konsolidirana godišnja financijska izvješća grupe banaka i konsolidirana godišnja financijska izvješća cijele grupe, ukoliko su članovi grupe i nefinancijske institucije, moraju revidirati ovlašteni revizori.

(2) Reviziju izvješća iz stavka 1. ovoga članka obavljaju dvije ili više fizičkih osoba ovlaštenih za obavljanje revizije (u daljnjem tekstu: ovlašteni revizori).

(3) Banka je dužna Hrvatskoj narodnoj banci dostaviti revidirana godišnja financijska izvješća, revidirana konsolidirana financijska izvješća grupe banaka i revidirana

konsolidirana financijska izvješća cijele grupe u roku od petnaest dana nakon datuma izdavanja izvješća revizora o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvješća, a najkasnije u roku četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine za koju se izvješća sastavljaju.

(4) Ista revizorska tvrtka ne može preuzeti niti joj banka može povjeriti obavljanje revizije financijskih izvješća banke ukoliko je dotična revizorska tvrtka u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarila na temelju obavljene revizije financijskih izvješća te banke.

(5) Ista revizorska tvrtka može u istoj banci uzastopno obaviti, odnosno banka može istoj revizorskoj tvrtki uzastopno povjeriti, najviše četiri revizije financijskih izvješća.

(6) Ista revizorska tvrtka ne može istovremeno odnosno u istoj godini obavljati reviziju financijskih izvješća banke i pružati konzultantske usluge istoj banci.

(7) Ukoliko ista revizorska tvrtka obavi reviziju financijskih izvješća banke suprotno bilo kojoj odredbi iz stavka 4., 5. i 6. ovoga članka, Hrvatska narodna banka neće prihvatiti izvješće o reviziji financijskih izvješća banke za tu godinu koju je obavila dotična revizorska tvrtka.

Obveze ovlaštenih revizora

Članak 113.

(1) Obveza ovlaštenih revizora je davanje mišljenja da li su godišnja financijska izvješća banke (nekonsolidirana i konsolidirana) sastavljena u skladu s propisima i standardima struke.

(2) Tijekom obavljanja revizije ovlašteni revizori su obvezni odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj činjenici koja je uočena, a koja:

1) predstavlja teže kršenje zakona, propisa ili odredaba na temelju kojih je izdano odobrenje za rad banke,

2) predstavlja težu prijevaru ili pronevjeru,

3) predstavlja materijalno značajnu promjenu financijskog rezultata iskazanog u nerevidiranom godišnjem financijskom izvješću,

4) predstavlja teže kršenje internih akata banke,

5) kao i o ostalim činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti daljnje poslovanje banke.

(3) Ovlašteni revizori također su dužni obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o svakoj činjenici iz stavka 2. ovoga članka za koju saznaju tijekom obavljanja revizije u ovisnom društvu koje kontrolira banka.

(4) Otkrivanje bilo koje činjenice u smislu stavka 2. i 3. ovoga članka od strane ovlaštenih revizora ne smatra se kršenjem propisa i odredaba ugovora između revizora i banke koje se odnose na ograničenja davanja podataka te zbog toga neće snositi odgovornost bilo koje vrste koja bi u drugim slučajevima iz toga proizlazila.

Sadržaj revizije za potrebe Hrvatske narodne banke

Članak 114.

(1) U postupku revizije ovlašteni revizori prije svega ispituju i daju mišljenje odnosno ocjenu o:

- 1) bilanci,
- 2) računu dobiti i gubitka,
- 3) promjenama u kapitalu,
- 4) novčanom toku,
- 5) bilješkama uz financijska izvješća,
- 6) visini i promjenama u posebnim rezervama i otpisanim tražbinama,
- 7) visini izvanbilančnih obveza,
- 8) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima,
- 9) funkcioniranju unutarnje revizije,
- 10) informacijskom sustavu banke u skladu s međunarodno priznatim standardima za reviziju informacijskih sustava,
- 11) pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća za potrebe Hrvatske narodne banke.

(2) Hrvatska narodna banka propisuje oblik, najmanji opseg te sadržaj revizije iz stavka 1. ovoga članka .

(3) Hrvatska narodna banka može od ovlaštenih revizora zatražiti dodatna obrazloženja u vezi s obavljenom revizijom.

(4) Ako postupak revizije ili izvješće o obavljenoj reviziji nisu obavljene, odnosno sastavljeni u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može odbiti izvješće i zahtijevati da reviziju obave ovlašteni revizori iz druge revizorske tvrtke na trošak banke.

(5) U slučaju da Hrvatska narodna banka odbije izvješće o obavljenoj reviziji, Hrvatska narodna banka u narednih pet godina neće prihvaćati izvješća o reviziji banaka koje je izradila ta revizorska tvrtka o čemu će istu unaprijed obavijestiti.

XI. NADZOR NAD BANKAMA

XI.1. OPĆE ODREDBE

Nadzor nad bankama

Članak 115.

(1) Hrvatska narodna banka obavlja nadzor poslovanja banaka sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, drugim zakonima i međudržavnim sporazumima.

(2) U obavljanju svoje nadzorne funkcije Hrvatska narodna banka ocjenjuje zakonitost i pravilnost poslovanja banke, njezinu sposobnost upravljanja rizicima u poslovanju te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti i poboljšanja stanja u banci.

(3) Ako je za nadzor nad osobom povezanom s bankom nadležno drugo nadzorno tijelo, Hrvatska narodna banka može zatražiti od nadležnog nadzornog tijela da joj pribavi potrebne podatke u svrhu nadzora nad bankom.

(4) Ako je za nadzor nad osobom povezanom s bankom nadležno drugo nadzorno tijelo, u kontroli poslovanja tog društva može, uz nadležno nadzorno tijelo, sudjelovati i Hrvatska narodna banka.

(5) Nadzor nad poslovanjem banaka mogu obavljati i druge institucije sukladno ovlaštenjima na temelju zakona u okviru svog djelokruga poslovanja.

(6) Sve odredbe o nadzoru banaka na odgovarajući se način primjenjuju na nadzor podružnica i predstavništava stranih banaka.

Izvješća i informacije

Članak 116.

(1) Tijekom obavljanja nadzora Hrvatska narodna banka može od banke zatražiti izvješća i informacije o svim pitanjima koja su, s obzirom na svrhu pojedinog nadzora, važna za procjenu poštuje li banka odredbe zakona ili propisa donesenih na temelju zakona i posluje li u skladu s usvojenim vlastitim pravilima.

(2) Hrvatska narodna banka može zatražiti izvješća i informacije iz stavka 1. ovoga članka od članova uprave banke i osoba zaposlenih u banci.

(3) Hrvatska narodna banka može od osoba iz stavka 2. ovoga članka zatražiti da sastave pisano izvješće o pitanjima iz stavka 1. ovoga članka ili da daju izjavu o tim pitanjima. Rok za izradu ovih izvješća ne može biti kraći od tri dana.

Način obavljanja nadzora

Članak 117.

(1) Nadzor poslovanja banaka obavlja se analizom financijskih izvješća i izravnim nadzorom u banci.

(2) Nadzor analizom financijskih izvješća obavljaju zaposlenici Hrvatske narodne banke (ovlaštenici po zaposlenju) analiziranjem izvješća i ostalih podataka koje su banke obvezne dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci prema odredbama ovoga Zakona u rokovima koji su određeni propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Izravni nadzor obavlja se u prostorijama banke uvidom u poslovne knjige, isprave i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje banke te provjerom i pregledom tehničke, stručne i organizacijske opremljenosti banke.

Ovlaštene osobe za izravni nadzor

Članak 118.

(1) Izravni nadzor poslovanja banke obavlja stručni zaposlenik Hrvatske narodne banke na temelju ovlaštenja guvernera Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje pojedinih zadataka u vezi s nadzorom poslovanja banke, guverner Hrvatske narodne banke može ovlastiti ovlaštenog revizora ili druge stručno osposobljene osobe.

Izravni nadzor poslovanja

Članak 119.

(1) Banka mora ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, omogućiti da obavi nadzor poslovanja u sjedištu banke i na ostalim mjestima u kojima banka ili druga osoba prema njezinom ovlaštenju obavlja djelatnosti i poslove u vezi s kojima Hrvatska narodna banka obavlja nadzor.

(2) Banka mora ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, omogućiti da obavi kontrolu poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije te administrativne ili poslovne evidencije, kao i kontrolu informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija, u opsegu potrebnom za obavljanje pojedinog nadzora ili u opsegu propisanom zakonom kojim se uređuje pojedini nadzor.

(3) Banka mora ovlaštenoj osobi, na njezin zahtjev, uručiti računalne ispise, preslike poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije te administrativne ili poslovne evidencije u papirnatom obliku i/ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju koji zahtijeva ovlaštena osoba. Također se ovlaštenoj osobi mora osigurati standardno sučelje za pristup sustavu za upravljanje bazama podataka koji koristi banka, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računalnim programima.

(4) Nadzor poslovanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja ovlaštena osoba radnim danom. Kad je zbog opsega ili prirode nadzora potrebno, ovlaštena osoba može obavljati nadzor poslovanja i izvan radnog vremena banke.

Obavijest o izravnom nadzoru poslovanja

Članak 120.

(1) Obavijest o izravnom nadzoru poslovanja mora biti dostavljena banci najkasnije osam dana prije početka izravnog nadzora poslovanja.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba može dostaviti obavijest o izravnom nadzoru poslovanja najkasnije uoči početka obavljanja izravnog nadzora poslovanja.

(3) Obavijest o izravnom nadzoru poslovanja sadrži informacije o tome što banka treba minimalno prirediti ovlaštenim osobama za potrebe obavljanja izravnog nadzora, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.

Uvjeti za obavljanje izravnog nadzora

Članak 121.

Banka mora ovlaštenim osobama osigurati odgovarajuće prostorije, opremu i druge uvjete za neometano obavljanje izravnog nadzora te osoblje koje će osigurati pristup dokumentaciji i njezin pregled i koje će surađivati s ovlaštenim osobama.

Kontrola računalno vođenih poslovnih knjiga i evidencija

Članak 122.

(1) Banka koja podatke obrađuje pomoću računala ili vodi svoje poslovne knjige ili drugu evidenciju pomoću računala mora, na zahtjev ovlaštene osobe, osigurati stručnu i tehničku pomoć za nadzor poslovnih knjiga i evidencije.

(2) Banka mora ovlaštenoj osobi osigurati sve potrebno kako bi ovlaštena osoba mogla steći uvid u:

1) sve propisane postupke i procedure kontrole informacijskog sustava na razinama: (a) banke, (b) upravljačkih funkcija, (c) pojedinačnih poslovnih procesa i (d) transakcija,

2) postupke i procedure razvoja, akvizicije i održavanja informacijskog sustava,

3) politike i procedure sigurnosti informacijskog sustava i zaštite podataka.

(3) Svaka izmjena programskih rješenja mora biti dokumentirana u vremenskom slijedu nastanka izmjene zajedno s datumom izmjene. Iz dokumentacije mora također biti razvidna i svaka izmjena oblika baze podataka.

Nalazi nadzora

Članak 123.

(1) Nakon obavljenog nadzora poslovanja banke ovlaštene osobe sastavljaju nalaz o obavljenom nadzoru.

(2) Postupke vezane uz nalaz o obavljenom nadzoru Hrvatska narodna banka će propisati svojom odlukom.

(3) Rješenja koja donosi Hrvatska narodna banka su konačna i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

XI.2. NADZORNE MJERE

XI.2.1. Opće odredbe

Nadzorne mjere

Članak 124.

(1) Nadzornim mjerama nalaže se otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti i poduzimanje aktivnosti za poboljšanje stanja u banci. U okviru aktivnosti za poboljšanje stanja u banci mogu se odrediti i posebni uvjeti za poslovanje banke.

(2) U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, nalažu se nadzorne mjere izdavanjem rješenja koje donosi guverner Hrvatske narodne banke.

(3) Iznimno od odredaba stavka 2. ovoga članka, u slučajevima težih kršenja zakona i propisa, odnosno u slučajevima kada postoji nemogućnost nastavka izravnog nadzora u banci, guverner Hrvatske narodne banke može i u tijeku izravnog nadzora naložiti banci poduzimanje određenih mjera za ispravljanje određenih nezakonitosti i nepravilnosti koje je banka bez odgađanja dužna provesti.

(4) U slučajevima kršenja zakona i propisa, odnosno u situacijama kada je financijsko stanje u banci takvo da je neizvjestan daljnji nastavak njezinog poslovanja, Hrvatska narodna banka odlukom, odnosno rješenjem :

- 1) zabranjuje pružanje određenih bankovnih usluga i ostalih financijskih usluga,
- 2) imenuje posebnu upravu,
- 3) oduzima odobrenje za rad,
- 4) pokreće prisilnu likvidaciju banke i
- 5) odlučuje o podnošenju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka kod nadležnog suda.

(5) Hrvatska narodna banka propisuje pobliže uvjete i način provedbe nadzora i izricanje nadzornih mjera.

XI.2.2. Otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti

Rješenje za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 125.

(1) Guverner Hrvatske narodne banke donosi rješenje kojim nalaže banci otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti ako se u postupku nadzora nad bankom utvrdi:

- 1) da član uprave nema suglasnost iz članka 26. ovoga Zakona,
- 2) da banka pruža ostale financijske usluge za koje nije dobila odobrenje od Hrvatske narodne banke ili da obavlja djelatnosti koje prema ovom Zakonu ne smije obavljati,
- 3) da banka krši pravila o upravljanju rizicima,
- 4) da banka krši propise o vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju izvješća, unutarnjoj reviziji ili reviziji godišnjih izvješća,
- 5) da banka krši obveze izvješćivanja i obavještavanja,
- 6) da banka krši ostale odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona ili odredbe ostalih zakona kojima se uređuje poslovanje banke.

(2) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka, određuje se rok za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti.

Izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 126.

(1) Banka mora u roku utvrđenom u rješenju iz članka 125. ovoga Zakona otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti i dostaviti izvješće Hrvatskoj narodnoj banci u kojemu su opisane poduzete mjere radi otklanjanja nezakonitosti i nepravilnosti. Izvješću moraju biti priloženi dokumenti i ostali dokazi iz kojih proizlazi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(2) U roku od 30 dana od primitka izvješća iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka će ocijeniti da li su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene. Ako utvrdi da nezakonitosti i nepravilnosti nisu otklonjene, Hrvatska narodna banka rješenjem će izreći novu mjeru.

(3) Hrvatska narodna banka može prije donošenja rješenja iz stavka 2. ovoga članka obaviti ponovni nadzor nad poslovanjem u potrebnom opsegu.

(4) Ako je izvješće nepotpuno, Hrvatska narodna banka zatražit će da banka dopuni izvješće i odrediti rok za dopunjavanje izvješća.

Mjere za provedbu politika o upravljanju rizicima

Članak 127.

(1) Ako Hrvatska narodna banka u obavljanju nadzora nad poslovanjem banke utvrdi da banka krši propise i pravila o upravljanju rizicima može:

- 1) dati pisano upozorenje banci,
- 2) tražiti sazivanje sjednice uprave i nadzornog odbora radi razmatranja i postizanja dogovora o mjerama za otklanjanje nepravilnosti i poboljšanju stanja u banci,
- 3) tražiti od uprave i nadzornog odbora da sazovu glavnu skupštinu banke.

(2) Ako Hrvatska narodna banka u obavljanju nadzora nad poslovanjem banke utvrdi da banka teže krši propise i pravila o upravljanju rizicima može rješenjem za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti naložiti:

- 1) mjere za osiguranje minimalnog kapitala banke iz članka 64. ili za osiguranje minimalne stope adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
- 2) mjere za poštivanje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koje imaju za cilj poboljšanje stanja u banci ili propisuju posebne uvjete za poslovanje banke,
- 3) mjere kojima se određuju uvjeti poslovanja banke, a koji mogu sadržavati najniže, odnosno najviše kamatne stope, rokove dospijeca tražbina i obveza te druge uvjete,
- 4) mjere kojima se zahtijeva potpuna ili djelomična obustava isplata dividende ili bilo kojega drugog oblika isplate dobiti,
- 5) mjere za smanjenje troškova poslovanja banke, uključujući ograničenje plaća i drugih primanja odgovornim osobama i zaposlenicima banke,
- 6) mjere kojima se ograničava rast imovine banke, uključujući izvanbilančne rizične stavke,
- 7) mjere kojima se od banke ili njezinih ovisnih društava zahtijeva promjena, smanjenje ili prestanak obavljanja određene aktivnosti za koju Hrvatska narodna banka utvrdi da je prouzročila značajan gubitak za banku ili predstavlja veliki rizik za banku,
- 8) mjere koje banka treba usvojiti i provesti u cilju:
 - boljeg upravljanja rizicima,
 - bolje naplate dospjelih tražbina,
 - poboljšanja računovodstveno-informacijskog sustava,
 - poboljšanje funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije,

– ograničavanja odobravanja kredita i smanjenja odnosno ograničavanja izloženosti banke,

– promjene strukture usluga koje banka pruža, te

– druge mjere za provođenje pravila o upravljanju rizicima,

9) prodaju dionica, odnosno poslovnih udjela u drugim pravnim osobama, odnosno naložiti prodaju druge imovine banke,

10) zabranu stjecanja dionica, odnosno poslovnih udjela drugih pravnih osoba, osnivanja novih podružnica ili širenje poslovne mreže na bilo koji drugi način te zabraniti započinjanje novih poslova,

11) zabranu primanja novih depozita,

12) zabranu davanja novih kredita ili pružanja bankovnih ili ostalih financijskih usluga osobama s neodgovarajućom kreditnom sposobnošću, pojedinim dioničarima banke, članovima uprave i nadzornog odbora, povezanim društvima ili investicijskim fondovima kojima upravlja upravljačko društvo koje je s bankom povezana osoba,

13) sazivanje glavne skupštine banke,

14) suspendiranje s dužnosti jedne ili više odgovornih osoba,

15) dioničarima koji imaju kvalificirane udjele u banci da smanje taj udjel za postotak koji utvrdi Hrvatska narodna banka, te

16) oduzeti suglasnost za imenovanje predsjednika ili člana uprave banke i o tome istodobno izvijestiti nadzorni odbor banke, koji je dužan u roku od 30 dana imenovati predsjednika, odnosno članove uprave koji nedostaju.

(3) Smatra se da banka teže krši propise i pravila o upravljanju rizicima ako:

1) ne dosegne minimalni kapital iz članka 64. ili minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,

2) nije organizirala svoje poslovanje ili ne vodi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostalu poslovnu evidenciju na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru posluje li banka u skladu s propisima i pravilima o upravljanju rizicima,

3) ne donese politike i procedure, usklađene sa zakonskim propisima i međunarodnim standardima za odgovarajuće vrednovanje bilančnih i izvanbilančnih stavki,

4) pruža ostale financijske usluge za koje nije dobila odobrenje od Hrvatske narodne banke ili ako obavlja djelatnosti koje prema ovom ili drugom zakonu ne smije obavljati,

- 5) zaključuje pravne poslove na temelju kojih nastaje izloženost banke prema pojedinoj osobi protivno odredbama ovoga Zakona,
- 6) zaključuje fiktivne poslove s namjerom netočnog prikazivanja financijskog stanja ili izloženosti banke,
- 7) isplaćuje dobit protivno odredbama članka 88. ovoga Zakona,
- 8) često krši obveze pravovremenog i pravilnog izvješćivanja koje su propisane ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- 9) obavlja poslove koji mogu ugroziti njezinu likvidnost ili solventnost,
- 10) ne ispunjava obveze povezane sa sustavom osiguranja uloga.

Mjere u slučaju smanjenja stope adekvatnosti kapitala ispod minimalne

Članak 128.

(1) Za banke čija je stopa adekvatnosti kapitala manja od minimalne stope, a veća ili jednaka $\frac{3}{4}$ stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka poduzet će jednu ili više sljedećih mjera:

- 1) zabraniti bilo koji oblik isplate dobiti,
- 2) naložiti smanjenje troškova banke,
- 3) ograničiti rast imovine banke, uključujući izvanbilančne rizične stavke,
- 4) zabraniti banci stjecanje dionica, odnosno poslovnih udjela drugih pravnih osoba, osnivanje novih podružnica ili širenje poslovne mreže na bilo koji drugi način te zabraniti započinjanje novih poslova,
- 5) zabraniti povećanje izloženosti prema jednoj osobi,
- 6) naložiti upravi banke da predloži skupštini donošenje odluke o dokapitalizaciji i provođenje te odluke.

(2) Za banke čija je stopa adekvatnosti kapitala manja od $\frac{3}{4}$, a veća ili jednaka $\frac{1}{4}$ minimalne stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka će osim mjera navedenih u stavku 1. ovoga članka, poduzeti jednu ili više sljedećih mjera:

- 1) zahtijevati da banka ili njena ovisna društva promijene, smanje ili prestanu obavljati određenu aktivnost za koju Hrvatska narodna banka utvrdi da je prouzročila značajne gubitke za banku ili da predstavlja veliki rizik za banku,
- 2) naložiti da banka suspendira jednu ili više osoba s posebnim pravima i odgovornostima,

3) zahtijevati da kamatne stope na primljene depozite ne prelaze tržišne kamatne stope za usporedive iznose i rokove dospijeća,

4) ograničiti plaće i druga primanja osobama s posebnim pravima i odgovornostima i zaposlenicima banke,

5) naložiti prodaju dionica ili likvidaciju banke, odnosno prodaju dionica ili poslovnih udjela ili likvidaciju druge pravne osobe u čijem kapitalu sudjeluje ako utvrdi da postoji opasnost da će podređena banka, odnosno druga pravna osoba postati nesposobna za plaćanje i da predstavlja znatan rizik za banku,

6) naložiti prodaju materijalne imovine banke.

(3) U slučaju smanjenja stope adekvatnosti kapitala ispod minimalne stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može osim mjera iz stavka 1. i 2. ovoga članka poduzeti i mjere iz članka 124. i 127. ovoga Zakona.

XI.2.3. Oduzimanje odobrenja

Razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje bankovnih i financijskih usluga

Članak 129.

(1) Osim u slučajevima iz članka 39. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može oduzeti banci odobrenje za pružanje bankovnih i ostalih financijskih usluga u sljedećim slučajevima:

1) ako banka ne ispunjava uvjete vezane uz adekvatnost kapitala i ostale uvjete za poslovanje u skladu s propisima o upravljanju rizicima,

2) ako na bilo koji način onemogućuje obavljanje nadzora nad svojim poslovanjem,

3) ako banka ne izvršava naloge zadane rješenjem za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti i mjere za poboljšanje stanja,

4) ako je banci izrečena mjera iz članka 127. stavka 2. točke 16. ovoga Zakona, a nadzorni odbor nije u roku određenom za provedbu mjere imenovao nove članove uprave,

5) ako postoje razlozi za oduzimanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela iz članka 22. ovoga Zakona,

6) ako banka ne ispunjava obveze koje se odnose na osiguranje uloga,

7) ako banka ne ispunjava tehničke, organizacijske, kadrovske ili ostale uvjete za pružanje bankovnih usluga.

(2) Hrvatska narodna banka obvezna je u roku od tri dana od dana donošenja odluke dostaviti banci rješenje o ukidanju rješenja o odobrenju za rad.

(3) Hrvatska narodna banka obvezna je rješenje o oduzimanju odobrenja za rad objaviti u »Narodnim novinama«, dostaviti ga nadležnom trgovačkom sudu i o tome izdati priopćenje za javnost.

Oduzimanje odobrenja za pružanje pojedinih financijskih usluga

Članak 130.

(1) Ako banka ne ispunjava tehničke, kadrovske, organizacijske ili ostale uvjete za pružanje pojedinih vrsta financijskih usluga, Hrvatska narodna banka može odlukom, umjesto oduzimanja odobrenja, oduzeti banci odobrenje za pružanje usluga za koje banka ne ispunjava uvjete.

(2) Odredbe članka 129. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na zabranu pružanja pojedinih vrsta usluga.

Odgovornost za štetu

Članak 131.

Zaposlenici Hrvatske narodne banke, članovi Savjeta Hrvatske narodne banke ili bilo koje osobe koje je ovlastila Hrvatska narodna banka, ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga Zakona, Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci i propisa donesenih na temelju tih zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

XII. IZVJEŠĆIVANJE

Redovno izvješćivanje

Članak 132.

(1) Banka mora izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o sljedećim činjenicama i okolnostima odmah po njihovom nastanku:

- 1) o promjenama podataka koji se odnose na sjedište i adresu banke,
- 2) o sazivanju glavne skupštine dioničara i svim odlukama usvojenim na toj skupštini,
- 3) o razrješenjima i imenovanjima članova uprave i nadzornog odbora,
- 4) o namjeravanom otvaranju, preseljenju, zatvaranju ili privremenom prestanku rada podružnice ili predstavništva ili promjenama u vrstama usluga koje podružnica pruža,
- 5) o svakoj planiranoj promjeni u temeljnom kapitalu banke za 10 posto ili više,
- 6) o prestanku pružanja određenih bankovnih ili ostalih financijskih usluga,
- 7) o ostalim činjenicama i okolnostima za koje postoji obveza izvješćivanja prema ovom Zakonu.

(2) Uprava banke mora odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o sljedećim događajima:

- 1) ako je ugrožena likvidnost ili solventnost banke,
- 2) ako se pojave razlozi za prestanak ili oduzimanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga ili razlozi za zabranu pružanja pojedinih ostalih financijskih usluga,
- 3) ako se promijeni financijsko stanje banke u takvom omjeru da banka više ne doseže minimalni kapital iz članka 64. ili minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Banka mora bez odgađanja izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o svim činjenicama koje se upisuju u sudski registar, i to o svakoj podnesenoj prijavi za upis podataka u sudski registar, kao i o svakom izvršenom upisu promjene podataka u sudskom registru.

Izvješćivanje na zahtjev Hrvatske narodne banke

Članak 133.

Banka mora na zahtjev Hrvatske narodne banke dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora ili za izvršavanje ostalih zadataka iz nadležnosti Hrvatske narodne banke.

Propis o izvješćivanju

Članak 134.

Hrvatska narodna banka može propisati sadržaj, oblik i način izvješćivanja iz članka 132. ovoga Zakona.

XIII. POSEBNA UPRAVA

Odluka o posebnoj upravi

Članak 135.

(1) Hrvatska narodna banka će donijeti odluku o imenovanju posebne uprave banke u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je banci naložila poduzimanje mjera iz članka 128. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, a banka nije počela provoditi ili nije provela ove mjere u roku određenom za njihovo provođenje,
- 2) ako stopa adekvatnosti kapitala padne ispod 1/4 minimalne stope iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Hrvatska narodna banka može imenovati posebnu upravu banke i ako dioničar prema kojemu je izrečena mjera iz članka 127. stavka 2. točke 15. ovoga Zakona ne postupi po nalogu Hrvatske narodne banke. U tom slučaju Hrvatska narodna banka može na način propisan u članku 142. ovoga Zakona provesti prodaju dionica banke dioničara koji imaju kvalificirane udjele u banci.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, ako Hrvatska narodna banka utvrdi postojanje činjenica koje s velikom vjerojatnošću upućuju na poboljšanje stanja u banci, može odgoditi donošenje odluke o posebnoj upravi.

(4) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, ako Hrvatska narodna banka procijeni da imenovanje posebne uprave ne bi rezultiralo poboljšanjem stanja banke, podnijet će prijedlog za pokretanje stečajnog postupka.

(5) Odlukom o imenovanju posebne uprave Hrvatska narodna banka utvrđuje razloge za imenovanje posebne uprave, broj članova, vrstu i opseg poslova koje obavlja i/ili kojima upravlja pojedini član posebne uprave te razdoblje trajanja posebne uprave, koje ne smije biti duže od jedne godine, računajući od dana dostave rješenja banci.

Članovi posebne uprave

Članak 136.

(1) Posebna uprava banke ima najmanje dva člana.

(2) Članove posebne uprave imenuje i razrješuje dužnosti Savjet Hrvatske narodne banke na prijedlog institucije nadležne za osiguranje uloga.

(3) Ako institucija nadležna za osiguranje uloga ne predloži imenovanje i razrješenje članova posebne uprave u roku navedenom u zahtjevu upućenom od Hrvatske narodne banke, Savjet Hrvatske narodne banke će donijeti odluku o imenovanju i razrješenju članova posebne uprave.

Upis u sudski registar

Članak 137.

(1) Odluka o imenovanju posebne uprave upisuje se u sudski registar. Istodobno se u sudski registar upisuje promjena osoba ovlaštenih za zastupanje banke.

(2) Prijedlog za upis podataka iz stavka 1. ovoga članka podnosi posebna uprava u roku od tri radna dana od dana donošenja odluke. Odluka o uvođenju posebne uprave mora biti priložena prijedlogu.

Pravne posljedice posebne uprave

Članak 138.

(1) Tijekom razdoblja pod posebnom upravom nadležnosti nadzornog odbora obavlja posebno tijelo koje imenuje Hrvatska narodna banka.

(2) Hrvatska narodna banka ima pravo dati posebnoj upravi obvezujuće upute za vođenje poslovanja banke.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na člana uprave primjenjuju se i na člana posebne uprave, osim ako Hrvatska narodna banka u uputi iz stavka 2. ovoga članka ne odredi drukčije.

(4) Danom dostave odluke o imenovanju posebne uprave banci prestaju sve nadležnosti i ovlasti dosadašnjih članova uprave, nadzornog odbora banke i nadležnosti glavne skupštine dioničara banke, osim nadležnosti iz članka 141. ovoga Zakona.

(5) Odluke iz nadležnosti glavne skupštine dioničara, osim nadležnosti iz članka 141. ovoga Zakona, donosi Hrvatska narodna banka.

Ovlasti tijekom razdoblja posebne uprave

Članak 139.

(1) Dosadašnji članovi uprave, druge ovlaštene osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i ostali zaposlenici banke moraju posebnoj upravi odmah omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji banke te sastaviti izvješće o primopredaji poslovanja.

(2) Dosadašnji članovi uprave banke moraju posebnoj upravi ili pojedinom članu posebne uprave dati sva obrazloženja ili dodatna izvješća o poslovanju banke.

(3) Član posebne uprave ima pravo udaljiti osobu koja onemogućuje njegov rad te ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, zatražiti pomoć Ministarstva unutarnjih poslova.

Izvješća posebne uprave

Članak 140.

(1) Posebna uprava mora najmanje jedanput u tri mjeseca dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja banke pod posebnom upravom.

(2) Posebna uprava mora najkasnije šest mjeseci nakon imenovanja dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja banke, zajedno s procjenom ekonomske stabilnosti banke i mogućnostima za njezino daljnje poslovanje, koje obuhvaća:

1) procjenu spremnosti dioničara banke da dodatnim sredstvima osiguraju pokriće gubitaka banke,

2) mogućnosti pokrića preostalih gubitaka banke (nakon iskorištenja mogućnosti iz točke 1. ovoga stavka),

- 3) nepredviđene rashode koji mogu utjecati na obveze banke,
 - 4) procjenu mogućih mjera za otklanjanje financijskih poteškoća banke zajedno s procjenom troškova provođenja ovih mjera,
 - 5) procjenu uvjeta za pokretanje prisilne likvidacije ili stečaja banke.
- (3) Rok za dostavu izvješća iz stavka 2. ovoga članka može biti i kraći ako tako odlukom o uvođenju posebne uprave odredi Hrvatska narodna banka.

Povećanje temeljnog kapitala banke radi osiguranja ekonomske stabilnosti banke

Članak 141.

(1) Ako Hrvatska narodna banka na temelju izvješća posebne uprave banke iz članka 140. ovoga Zakona procijeni da je radi osiguranja minimalnog kapitala banke iz članka 64. ili minimalne stope adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona ili radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti i/ili nesolventnosti banke potrebno povećati temeljni kapital banke novim financijskim ulaganjima, naložit će posebnoj upravi da sazove glavnu skupštinu dioničara banke i da joj predloži donošenje odluke o povećanju temeljnog kapitala.

(2) Posebna uprava mora objaviti sazivanje glavne skupštine dioničara radi odlučivanja o povećanju temeljnog kapitala iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku od osam dana po primitku naloga Hrvatske narodne banke iz stavka 1. ovoga članka, a glavna skupština dioničara se mora održati najkasnije u roku od petnaest dana od objave sazivanja.

(3) Prilikom sazivanja glavne skupštine dioničara, dioničari moraju biti upozoreni na pravne posljedice članka 142. ovoga Zakona.

Pravo otkupa dionica banke

Članak 142.

(1) Ako glavna skupština dioničara banke odbije prijedlog iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona ili ako ne uspije emisija dionica banke sukladno odluci koju glavna skupština dioničara usvoji na prijedlog iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona, Hrvatska narodna banka može naložiti posebnoj upravi banke da, u cilju promjene postojeće vlasničke strukture dioničara, organizira prodaju postojećih dionica banke zainteresiranim novim ulagačima.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka posebna uprava je dužna u roku od 60 dana, računajući od dana donošenja odluke Hrvatske narodne banke, najaviti javnu dražbu za prodaju postojećih dionica banke.

(3) U najavi javne dražbe posebna uprava određuje početnu cijenu dionica koja je jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti određenoj na temelju revidiranih financijskih izvješća banke.

(4) Na javnoj dražbi posebna uprava banke prodaje dionice banke ulagačima koji ponude najvišu cijenu iznad početne ukoliko ispunjavaju uvjete za stjecanje kvalificiranog udjela iz članka 20. i 21. ovoga Zakona. Ako na javnoj dražbi nitko ne prihvati početnu cijenu, posebna uprava banke nudi dionice po cijeni koja je za 10 posto niža od početne i nastavlja snižavati ponudbenu cijenu za isti postotak od početne cijene sve dok jedan ili više ulagača ne izjavi da je spreman kupiti ponuđene dionice.

(5) Posebna uprava banke može u sklopu ponude za prodaju postojećih dionica banke postaviti dodatne uvjete novim ulagačima u pogledu dokapitalizacije banke.

(6) Istovremeno s najavom dražbe, posebna uprava banke izdaje nalog Središnjoj depozitarnoj agenciji da u središnji registar upiše zabranu prava raspolaganja dionicama banke.

(7) Središnja depozitarna agencija prenosi dionice banke na ime ulagača kada je Hrvatska narodna banka obavijesti da su ulagači ispunili preuzete obveze prema bivšim dioničarima, uključujući i preuzete obveze u pogledu dokapitalizacije banke ako su ulagači takvu obvezu preuzeli.

Procjena rezultata posebne uprave

Članak 143.

(1) Ako Savjet Hrvatske narodne banke procijeni da se tijekom razdoblja pod posebnom upravom financijsko stanje banke poboljšalo tako da je banka dosegla minimalni kapital iz članka 64. i minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona i da redovno ispunjava svoje dospjele obveze, Savjet Hrvatske narodne banke mora uputiti posebnu upravu na sazivanje glavne skupštine dioničara.

(2) Na glavnoj skupštini dioničari izabiru novi nadzorni odbor čime prestaju ovlasti posebnog tijela. Nadzorni odbor će po suglasnosti Hrvatske narodne banke imenovati upravu banke. Danom imenovanja uprave prestaju ovlasti posebne uprave.

(3) Ako Savjet Hrvatske narodne banke procijeni da se tijekom razdoblja pod posebnom upravom financijsko stanje banke nije poboljšalo tako da je banka dosegla minimalni kapital iz članka 64. i minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona ili tako da je sposobna redovito ispunjavati svoje dospjele obveze, donosi odluku o pokretanju prisilne likvidacije ili odluku o utvrđivanju razloga za podnošenje prijedloga za pokretanje stečaja banke.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, Savjet Hrvatske narodne banke može također donijeti odluku o produženju mandata posebne uprave na razdoblje od najviše šest mjeseci ako ne postoje uvjeti za pokretanje stečaja banke ili ako Hrvatska narodna banka procijeni da će u sljedećih šest mjeseci banka biti sposobna dosegnuti minimalni kapital iz članka 64. i minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona i redovito ispunjavati dospjele obveze.

XIV. LIKVIDACIJA BANKE

XIV.1. REDOVNA LIKVIDACIJA BANKE

Pokretanje postupka redovne likvidacije

Članak 144.

- (1) Glavna skupština dioničara banke može donijeti odluku o prestanku banke.
- (2) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka, uprava i nadzorni odbor banke moraju obaviti prethodne konzultacije s Hrvatskom narodnom bankom.
- (3) Likvidatori banke dužni su obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o odluci iz stavka 1. ovoga članka prvoga radnog dana nakon njezinog donošenja.
- (4) Odluku iz stavka 1. ovoga članka banka je dužna objaviti u »Narodnim novinama« i najmanje dva dnevna lista u Republici Hrvatskoj.

Tijek postupka redovne likvidacije

Članak 145.

- (1) Na postupak redovne likvidacije banke primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima o likvidaciji dioničkog društva, osim ako nije drukčije uređeno ovim Zakonom.
- (2) Postupak likvidacije banke također se provodi kad glavna skupština dioničara banke donese odluku prema kojoj se djelatnost banke kao dioničkog društva mijenja tako da društvo više ne pruža bankovne usluge.

Likvidatori banke u postupku redovne likvidacije

Članak 146.

- (1) Banka mora imati najmanje dva likvidatora.
- (2) Likvidatorom banke može biti imenovana samo osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje za člana uprave banke sukladno članku 25. ovoga Zakona.

Primjena odredaba ovoga Zakona tijekom redovne likvidacije

Članak 147.

- (1) Banka koja provodi postupak redovne likvidacije mora se na odgovarajući način pridržavati odredaba ovoga Zakona.
- (2) Način primjene odredaba ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka može propisati Hrvatska narodna banka.

Obavještanje Hrvatske narodne banke

Članak 148.

Likvidatori su dužni, ako utvrde da imovina banke u likvidaciji nije dovoljna za isplatu svih potraživanja vjerovnika banke u likvidaciji, bez odlaganja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

XIV.2. PRISILNA LIKVIDACIJA BANKE

Razlozi za pokretanje prisilne likvidacije

Članak 149.

(1) Hrvatska narodna banka donosi odluku o pokretanju prisilne likvidacije u sljedećim slučajevima:

1) ako na temelju izvješća iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona procijeni da se tijekom razdoblja pod posebnom upravom financijsko stanje banke nije poboljšalo toliko da bi banka dosegla minimalni kapital iz članka 64. i minimalnu stopu adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona i da ne postoje uvjeti za pokretanje stečajnog postupka,

2) ako glavna skupština dioničara odbije prijedlog odluke iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona, ako ne uspije prva prodaja dionica na temelju odluke koju je glavna skupština dioničara usvojila na prijedlog iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona, ako ne postoje uvjeti za ostvarenje prava otkupa iz članka 142. ovoga Zakona ili uvjeti za pokretanje stečajnog postupka,

3) ako je banci oduzeto odobrenje za pružanje bankovnih usluga iz razloga navedenih u članku 39. stavku 1. točki od 2. do 5. ovoga Zakona,

4) ako ocijeni da bi provođenje redovne likvidacije moglo izazvati štetu za vjerovnike banke,

5) ako je članu uprave oduzeta suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave, ako je član razriješen ili ako član uprave ne obavlja funkciju člana uprave više od šest mjeseci, a nadzorni odbor nije u roku od daljnja tri mjeseca imenovao novog člana uprave u skladu s ovim Zakonom te banka zbog toga nema najmanje dva člana uprave.

(2) Hrvatska narodna banka mora donijeti odluku o pokretanju prisilne likvidacije u roku od najkasnije trideset dana koji počinje:

1) u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, od isteka roka za primitak konačnog izvješća posebne uprave iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona,

2) u slučaju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, od dana na koji je glavna skupština dioničara odbila prijedlog iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona ili od dana na koji je istekao rok za upis i uplatu dionica na temelju neuspješne prve prodaje,

3) u slučaju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka, od isteka tromjesečnog roka za imenovanje novog člana uprave.

(3) Kada Hrvatska narodna banka utvrdi da postoje uvjeti iz stavka 1. ovoga članka uz odluku o pokretanju prisilne likvidacije istodobno donosi rješenje o oduzimanju odobrenja za rad.

Odluka o prisilnoj likvidaciji

Članak 150.

(1) Hrvatska narodna banka će odlukom iz članka 149. ovoga Zakona za likvidatora imenovati instituciju nadležnu za osiguranje uloga.

(2) Odluku o pokretanju postupka prisilne likvidacije Hrvatska narodna banka će objaviti u »Narodnim novinama«, najmanje dva dnevna lista u Republici Hrvatskoj i istu dostaviti nadležnom trgovačkom sudu.

(3) Hrvatska narodna banka će odluku o prisilnoj likvidaciji banke dostaviti instituciji nadležnoj za osiguranje uloga u roku od tri dana od dana njenog donošenja.

(4) Institucija nadležna za osiguranje uloga dužna je odmah po primitku odluke iz stavka 1. ovoga članka poduzeti sve radnje neophodne za zaštitu prava vjerovnika banke.

Likvidatori banke u postupku prisilne likvidacije

Članak 151.

(1) Institucija nadležna za osiguranje uloga dužna je u roku od osam dana od primitka odluke iz članka 150. ovoga Zakona imenovati dva ili više likvidatora.

(2) Likvidatorom banke može biti imenovana samo osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje člana uprave banke sukladno članku 25. ovoga Zakona.

Pravne posljedice prisilne likvidacije

Članak 152.

(1) Danom donošenja odluke o prisilnoj likvidaciji prestaju sve nadležnosti i ovlasti članova uprave i članova nadzornog odbora banke te ovlasti glavne skupštine dioničara.

(2) Tijekom postupka prisilne likvidacije nadležnosti nadzornog odbora banke i glavne skupštine dioničara obavlja institucija nadležna za osiguranje uloga.

Postupak prisilne likvidacije

Članak 153.

Na postupak prisilne likvidacije banke primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima o likvidaciji dioničkog društva, osim ako nije drukčije uređeno ovim Zakonom.

Obavještavanje Hrvatske narodne banke

Članak 154.

(1) Likvidatori su dužni, ako utvrde da imovina banke u likvidaciji nije dovoljna za isplatu svih potraživanja vjerovnika banke u likvidaciji, bez odgađanja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah obavijestiti Hrvatsku narodnu banku

(2) Na zahtjev Hrvatske narodne banke institucija nadležna za osiguranje uloga dužna je dostaviti izvješće o tijeku postupka likvidacije.

Primjena odredaba ovoga Zakona tijekom prisilne likvidacije

Članak 155.

(1) Banka u likvidaciji koja provodi postupak prisilne likvidacije mora se na odgovarajući način pridržavati odredaba ovoga Zakona.

(2) Način primjene odredaba ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka može propisati Hrvatska narodna banka.

XV. STEČAJ BANKE

Primjena odredaba o stečajnom postupku

Članak 156.

Ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, odredbe Stečajnog zakona primjenjuju se na stečaj banke.

Razlozi za stečaj

Članak 157.

Hrvatska narodna banka donosi odluku o utvrđivanju razloga za podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je prilikom obavljanja nadzora nad bankom utvrdila da je banka nesolventna,
- 2) ako na temelju izvješća iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona procijeni da je banka nesolventna,

3) ako se u postupku likvidacije utvrdi da imovina banke u likvidaciji nije dovoljna za isplatu svih tražbina vjerovnika banke, a likvidator nije postupio sukladno odredbama članka 148. ili članka 154. stavka 1. ovoga Zakona .

Pokretanje stečajnog postupka

Članak 158.

(1) Hrvatska narodna banka mora nadležnom sudu predati prijedlog za pokretanje stečajnog postupka u roku od tri radna dana nakon donošenja odluke o utvrđivanju razloga za pokretanje stečajnog postupka u pisanom obliku. Prijedlogu mora priložiti odluku o utvrđivanju razloga za pokretanje stečajnog postupka.

(2) Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad bankom mogu podnijeti i vjerovnici banke i sama banka.

(3) Sud donosi odluku o prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka u roku od 15 dana od primitka prijedloga iz stavka 1. i 2. ovoga članka i o tome obavještava Hrvatsku narodnu banku.

Stečajna uprava

Članak 159.

(1) U postupku stečaja nad bankom stečajna uprava ima najmanje dva člana. Stečajnu upravu imenuje sud na prijedlog institucije nadležne za osiguranje uloga.

(2) Osobe imenovane u stečajnu upravu moraju ispunjavati uvjete potrebne za imenovanje stečajnog upravitelja sukladno Stečajnom zakonu.

(3) Ako postoje razlozi za razrješenje kojeg od člana stečajne uprave, sud mora prije odluke o njegovom razrješenju o razlozima za razrješenje obavijestiti instituciju nadležnu za osiguranje uloga i pozvati je da se izjasni o razlozima za razrješenje u roku koji ne smije biti kraći od tri i dulji od osam dana.

Nagrada za rad i naknada troškova stečajne uprave

Članak 160.

(1) Na članove stečajne uprave banaka ne primjenjuju se odredbe o listi stečajnih upravitelja i o nagradama za rad i naknadama troškova stečajnih upravitelja iz Stečajnog zakona.

(2) Nagradu za rad i naknadu troškova stečajne uprave utvrđuje institucija nadležna za osiguranje uloga, a na teret troškova stečaja.

Skupština vjerovnika

Članak 161.

(1) U postupku stečaja banke ne primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona koje se odnose na Skupštinu vjerovnika.

(2) Sva ovlaštenja Skupštine vjerovnika sukladno odredbama Stečajnog zakona ima odbor vjerovnika.

Prethodni postupak

Članak 162.

(1) U slučaju kada je stečajni postupak pokrenut na prijedlog Hrvatske narodne banke, ne primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona o pokretanju prethodnog postupka, obvezi davanja podataka tijekom prethodnog postupka, privremenom stečajnom upravitelju, ročištu radi izjašnjenja o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka, ispitivanju gospodarsko-financijskog stanja dužnika te slučajevima u kojima se neće odrediti ispitivanje gospodarsko-financijskog stanja dužnika.

(2) Odredba Stečajnog zakona o preuzimanju duga primjenjuje se na odgovarajući način tijekom cijeloga stečajnog postupka.

Rokovi za prijavu tražbina i zakazivanje ispitnog ročišta

Članak 163.

(1) Rok za prijavu tražbina, određen rješenjem o otvaranju stečajnog postupka, ne može biti duži od dvadeset dana.

(2) Rješenjem o otvaranju stečajnog postupka stečajno vijeće će zakazati ročište vjerovnika na kojem se ispituju prijavljene tražbine (ispitno ročište). Između posljednjeg dana roka za prijavljivanje tražbine i ispitnog ročišta ne smije proteći manje od osam niti više od trideset dana.

Naknadne prijave

Članak 164.

Tražbine prijavljene nakon isteka roka za prijavljivanje mogu se ispitati na ispitnom ročištu ako to predloži stečajna uprava. Tražbine prijavljene nakon isteka roka za prijavljivanje koje nisu ispitane na ispitnom ročištu i tražbine prijavljene najkasnije u roku od mjesec dana nakon prvog ispitnog ročišta, ali ne poslije objavljivanja poziva za završno ročište mogu se ispitati sukladno uvjetima predviđenim odredbama Stečajnog zakona o podnošenju naknadnih prijava.

Tražbine građana prema banci u stečaju po osnovi deviznih depozita

Članak 165.

Na dan otvaranja stečajnog postupka prestaje tražbina građana prema banci u stečaju po osnovi deviznih depozita, koji su po posebnim propisima pretvoreni u javni dug

Republike Hrvatske, a građanima se u skladu s tim propisima izdaju obveznice Republike Hrvatske u zamjenu za devizne depozite.

Odgoda održavanja ispitnog ročišta

Članak 166.

Održavanje ispitnog ročišta zakazanog rješenjem o otvaranju stečajnog postupka može se odgoditi najviše dva puta, s time da se novo ispitno ročište mora održati u roku od trideset dana od donošenja rješenja o odgodi.

Ispitivanje i izjašnjavanje o prijavljenim tražbinama

Članak 167.

Stečajna uprava dužna je do održavanja ispitnog ročišta ispitati sve prijavljene tražbine i o njima se izjasniti na tom ročištu.

Prodaja imovine banke u stečaju

Članak 168.

(1) Stečajni upravitelj je dužan provesti unovčenje u dijelovima imovine banke u stečaju u roku pet godina računajući od dana otvaranja stečajnog postupka. Pod imovinom banke u smislu ovoga stavka podrazumijevaju se svi pojavnici oblici imovine koji čine aktivu banke u stečaju, osim novčanih sredstava.

(2) Ako se sva imovina banke u stečaju ne unovči u roku iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog stečajnog upravitelja stečajno će vijeće u roku daljnjih 30 dana odrediti da se pokrene postupak prodaje imovine banke u stečaju kao cjeline. Za donošenje odluke iz ovoga stavka nije potrebna suglasnost vjerovnika banke.

(3) Na temelju odluke iz stavka 2. ovoga članka stečajni upravitelj poduzima potrebne radnje za prodaju imovine banke u stečaju kao cjeline putem javne dražbe. U najavi javne dražbe stečajni upravitelj utvrđuje početnu cijenu imovine u visini njezine knjigovodstvene vrijednosti. Ako na javnoj dražbi nitko ne prihvati početnu cijenu, tada se početna cijena snižava 10 posto i nastavlja snižavati za isti postotak početne cijene sve dok jedan od kupaca ne prihvati ponuđenu cijenu.

(4) Nakon izvršene prodaje imovine banke u stečaju po postupku iz stavka 3. ovoga članka ili u slučaju da prodaja imovine nije uspjela, stečajno vijeće će najkasnije u roku od 180 dana, računajući od dana donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, donijeti rješenje o zaključenju stečajnog postupka na temelju kojeg se banka briše iz sudskog registra i tim danom prestaje postojati.

Obavješćavanje Hrvatske narodne banke

Članak 169.

Presliku izvješća stečajnog upravitelja o tijeku stečajnog postupka sud dostavlja i Hrvatskoj narodnoj banci.

Tražbine viših isplatnih redova

Članak 170.

(1) U tražbine viših isplatnih redova spadaju:

1) tražbine zaposlenika stečajnog dužnika, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koje se iz tih tražbina po zakonu obvezno namiruju kao doprinosi iz plaće i na plaću, osim tražbina za koje je zakonom određeno da će se namiriti kao troškovi stečajnog postupka ili kao ostale obveze stečajne mase,

2) tražbine Hrvatske narodne banke, tražbine po osnovi poreza, ostala potraživanja koja čine prihod državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave,

3) razlika tražbina građana od ukupnog iznosa po osnovi uloga, tekućih i žiroračuna i depozita na deviznim računima i isplaćene svote na temelju osiguranja uloga kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka,

4) tražbine fizičkih i pravnih osoba koje nisu dioničari banke u stečaju,

5) tražbine Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka po osnovi osiguranih uloga sukladno posebnom zakonu,

6) tražbine vlasnika hibridnih i podređenih dužničkih instrumenata koji su bili izdani uz uvjet da u slučaju stečaja potraživanja iz njih imaju pravo prvenstva pred pravima dioničara i vlasnika drugih hibridnih i podređenih dužničkih instrumenata.

(2) Ako nakon okončanja stečajnog postupka i namire svih dugova ostanu sredstva u stečajnoj masi, ta se sredstva dijele dioničarima banke u skladu sa statutom banke, odnosno drugim aktima banke.

XVI. ZAŠTITA POTROŠAČA

Značenje pojma

Članak 171.

Pod pojmom potrošač u smislu odredaba ovoga Zakona podrazumijeva se svaka fizička osoba – građanin, koja je korisnik bankovnih usluga iz članka 3. ovoga Zakona, kao i ostalih financijskih usluga iz članka 6. ovoga Zakona, pod uvjetom da te ostale financijske usluge pruža banka.

Ugovaranje usluga

Članak 172.

(1) Banka je dužna s potrošačem zaključiti ugovor o pružanju pojedine bankovne usluge iz članka 3. ovoga Zakona.

(2) Prije zaključivanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka banka je dužna potrošaču predočiti, odnosno učiniti dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana.

(3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka zaključuje se u pisanoj formi. Nakon njegovog zaključivanja banka je dužna najmanje jedan primjerak predati potrošaču.

(4) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može biti zaključen uporabom elektroničkog potpisa, ako posebnim zakonom ili na temelju zakona donesenim propisom nije izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastitog potpisa.

Objava općih uvjeta poslovanja

Članak 173.

(1) Banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima.

(2) Osim obveznog informiranja potrošača na način iz stavka 1. ovoga članka o uvjetima pružanja usluga, banka može i na drugi prikladan način iste informacije učiniti dostupnim.

(3) Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1) važeće nominalne godišnje stope redovne i zatezne kamate,

2) način obračuna kamate (primjena relativnog ili konformnog kamatnjaka),

3) uvjeti pod kojima se mogu mijenjati stope redovne i zatezne kamate tijekom korištenja, odnosno otplate kredita,

4) naknade, odnosno provizije koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita,

5) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupnu cijenu kredita, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke,

6) iznos otplate glavnice i kamate (uključujući i druge troškove) za pretpostavljeni iznos kredita, rokovi otplate, broj i visina otplatnih obroka,

7) uvjeti štednje ili novčanog pologa kod banke ako je to uvjet za odobravanje kredita,

8) mogućnosti i uvjeti prijeboja kredita i štednog uloga, odnosno novčanog pologa iz prethodne točke,

9) instrumenti osiguranja otplate kredita i drugi uvjeti koje postavlja banka.

(4) Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka koje se odnose na primanje depozita podrazumijevaju se sljedeći podaci:

- 1) važeće nominalne godišnje kamatne stope,
- 2) način obračuna kamate (primjena relativnog ili konformnog kamatnjaka),
- 3) uvjeti pod kojima se mogu mijenjati kamatne stope,
- 4) naknade za vođenje računa i druge slične naknade odnosno provizije ako ih banka zaračunava na teret deponenta,
- 5) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupan prinos na depozit, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke,
- 6) osnovne informacije o osiguranju uloga odnosno depozita.

Propis o sadržaju ugovora

Članak 174.

Hrvatska narodna banka može propisati:

- 1) jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne stope iz članka 173. stavka 3. točke 5. i stavka 4. točke 5.),
- 2) ostale obvezne elemente ugovora o kreditu i novčanom depozitu, kao i priloga uz te ugovore.

Obavještanje potrošača

Članak 175.

(1) Banka je dužna na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje obavijestiti potrošača odnosno učiniti mu dostupnim podatke o stanju njegovoga kreditnog, odnosno depozitnog računa.

(2) U slučaju kada su ugovorene promjenjive kamatne stope, banka je dužna obavijestiti potrošača o promjeni tih stopa prije nego što se one počnu primjenjivati, putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način.

Reklamacije potrošača

Članak 176.

(1) Ukoliko potrošač smatra da se banka ne pridržava uvjeta iz ugovora o pružanju bankovnih i ostalih financijskih usluga može svoj prigovor na postupke banke uputiti:

- 1) odgovarajućoj organizacijskoj jedinici banke,
- 2) unutarnjoj reviziji u banci,
- 3) društvu ili udruzi za zaštitu potrošača,
- 4) nadležnoj ispostavi područne jedinice Državnog inspektorata, ili
- 5) drugim nadležnim tijelima.

(2) Hrvatska narodna banka je ovlaštena u okviru svojih nadzornih nadležnosti nad bankama provjeravati pridržava li se banka općenito dobrih poslovnih običaja, objavljenih općih uvjeta poslovanja i ugovora koje je sklopila sa svojim klijentima, ali nije dužna rješavati pojedinačne reklamacije klijenata banke.

Primjena posebnog zakona

Članak 177.

Osim na temelju odredbi članka 171. do 176. ovoga Zakona, zaštita prava klijenata banke (fizičkih osoba), provodi se također na temelju posebnog zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, pri čemu je potrebno postupati sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na obvezu čuvanja bankovne tajne.

XVII. STAMBENE ŠTEDIONICE

Stambene štedionice

Članak 178.

Na stambene štedionice osnovane prema odredbama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje primjenjuju se odredbe ovoga Zakona ako drugim zakonima nije drukčije propisano.

Kapital

Članak 179.

(1) Najmanji iznos potrebnog temeljnog kapitala za osnivanje stambene štedionice jest 20 milijuna kuna.

(2) Jamstveni kapital stambene štedionice ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz stavka 1. ovoga članka.

Zaštita naziva

Članak 180.

Nitko ne može upotrebljavati riječ »štedionica« ili izvedenice te riječi u smislu označavanja poslovne djelatnosti ili tvrtke osim stambene štedionice i banke iz članka 190. stavka 4. ovoga Zakona, osim ako to drugim zakonom nije dopušteno.

XVIII. UDRUŽENJE BANAKA

Udruženje banaka

Članak 181.

(1) Banke se mogu udružiti u udruženje banaka koje je osnovano kao gospodarsko interesno udruženje ili kao neki drugi oblik udruživanja gospodarskih subjekata u skladu sa posebnim zakonom.

(2) Osim zadataka koji su određeni njegovim statutom, udruženje banaka može:

– organizirati sustav osiguranja uloga s jamstvima iznad iznosa određenog Zakonom o osiguranju uloga,

– organizirati razmjenu informacija o kreditnoj sposobnosti za potrebe zaštite protiv kreditnog rizika,

– provoditi stručno usavršavanje zaposlenika banke i izdavati potvrde o završenom stručnom usavršavanju.

(3) Banke ne smiju zaključivati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim bankama ili bankovnim udruženjima kojima se može ograničiti načelo slobodnog tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije u bankarstvu.

(4) Udruženje banaka mora u cilju provedbe stavka 3. ovoga članka dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci svoj statut kao i sve sporazume, dogovore i druge opće akte.

(5) Banka mora u cilju provedbe stavka 3. ovoga članka dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci sve sporazume, dogovore i druge opće akte sklopljene s drugim bankama.

XIX. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji banaka

Članak 182.

(1) Za prekršaj kaznit će se banka novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 1.000.000 kuna:

1) ako pruža ostale financijske usluge za koje nije dobila odobrenje Hrvatske narodne banke (članak 6. stavak 2.),

2) ako obavlja djelatnosti koje nisu bankovne usluge, ostale financijske usluge i pomoćne bankovne usluge, a nisu drugim zakonom stavljene u nadležnost banci,

- 3) ako kreditira ili izdaje jamstva protivno odredbama članka 17. ovoga Zakona,
- 4) ako povlaštene dionice banke prelaze ograničenje iz članka 18. ovoga Zakona,
- 5) ako pribavi dionice ili poslovne udjele u drugoj banci ili drugoj financijskoj instituciji protivno odredbama članka 19. ovoga Zakona,
- 6) ako omogući dioničaru glasovanje protivno odredbama članka 22. ovoga Zakona,
- 7) ako prekrši odredbe o upravi i radnom odnosu članova uprave iz članka 23. i 24. ovoga Zakona,
- 8) ako prekrši odredbe članka 27. ovoga Zakona,
- 9) ako ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama članka 30. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
- 10) ako počne pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije protivno odredbama članka 41. ili članka 42. ovoga Zakona,
- 11) ako u inozemstvu osnuje podružnicu bez da je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke za osnivanje podružnice,
- 12) ako izračun jamstvenog kapitala izvrši protivno propisima donesenim na temelju članka 63. ovoga Zakona,
- 13) ako postupi suprotno odredbi o visini jamstvenog kapitala iz članka 64. ovoga Zakona,
- 14) ako postupi suprotno odredbama o minimalnoj stopi adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
- 15) ako kod izračuna rizikom ponderirane aktive postupi suprotno propisima donesenim na temelju članka 66. ovoga Zakona,
- 16) ako u planiranju i provođenju mjera upravljanja rizicima postupi suprotno odredbama iz članka 67. ovoga Zakona,
- 17) ako u mjerenju, procjeni i upravljanju rizicima postupi suprotno propisima donesenim na temelju članka 68. ovoga Zakona,
- 18) ako kontinuirano ne procjenjuje kreditni rizik i ako ne provodi rezerviranja za pokriće gubitaka sukladno propisima donesenim na temelju članka 69. ovoga Zakona,
- 19) ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 70. ovoga Zakona,
- 20) ako postupi suprotno odredbama članka 75., članka 76. i članka 77. ovoga Zakona o dopuštenoj izloženosti,

- 21) ukoliko sklopi pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost banke prema osobama u posebnom odnosu s bankom protivno članku 78. stavku 2. ovoga Zakona,
- 22) ako pri upravljanju svojom imovinom i obvezama postupi suprotno odredbama članka 79. ovoga Zakona,
- 23) ako prekrši odredbe članka 81. stavka 3. ovoga Zakona,
- 24) ako postupi suprotno odredbama o ograničenju ulaganja iz članka 82. i članka 83. ovoga Zakona,
- 25) ako izvrši ulaganja bez prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke iz članka 84. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
- 26) ako prilikom osnivanja pravne osobe prekrši odredbe članka 84. stavka 5. ovoga Zakona,
- 27) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća sa sadržajem, u roku i na načine koji su određeni propisom donesenim na temelju članka 87. ovoga Zakona,
- 28) ako isplati dobit ili akontaciju dobiti protivno odredbama članka 88. ovoga Zakona,
- 29) ako odmah ne usvoji mjere za osiguranje minimalnog kapitala i minimalne stope adekvatnosti kapitala te o tome ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku sukladno članku 89. ovoga Zakona,
- 30) ako, kao nadređena banka u grupi banaka, ne sastavi i dostavi konsolidirana financijska izvješća na način, u opsegu i sa sadržajem koji su određeni propisom donesenim na temelju članka 94. stavka 3. ovoga Zakona ili ako na zahtjev Hrvatske narodne banke iz članka 94. stavka 4. ili članka 95. ovoga Zakona ne provede konsolidaciju pojedinih stavki ili pojedinih poslova, odnosno grupa poslova ili potpunu konsolidaciju financijskih izvještaja,
- 31) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja obavijesti i informacije sukladno odredbama članka 96. ovoga Zakona,
- 32) ako nadređenoj banci u grupi banaka ne dostavi informacije potrebne za konsolidaciju,
- 33) ako vodi poslovne knjige, sastavlja knjigovodstvena izvješća, vrednuje knjigovodstvene stavke ili sastavlja financijska izvješća protivno odredbama članka 101., 102., 103. ili 104. ovoga Zakona ili protivno propisima donesenim na temelju članka 105. ovoga Zakona,
- 34) ako ne organizira unutarnju reviziju u skladu s člancima 106., 107. ili 108. ovoga Zakona,

- 35) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi revidirano godišnje izvješće ili revidirano konsolidirano godišnje izvješće u roku propisanom u članku 112. stavku 3. ovoga Zakona,
- 36) ako ne dokumentira izmjenu programskih rješenja ili izmjenu oblika baze podataka u skladu s člankom 122. stavkom 3. ovoga Zakona,
- 37) ako ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o činjenicama i okolnostima iz članka 132. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 38) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća i informacije iz članka 133. ovoga Zakona,
- 39) ako postupi protivno odredbama o ugovaranju usluga iz članka 172. ovoga Zakona,
- 40) ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 174. ovoga Zakona,
- 41) ako ne obavijesti potrošača u skladu s odredbama članka 175. ovoga Zakona,
- 42) ako zaključi ugovor protivno članku 181. stavku 3. ovoga Zakona,
- 43) ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci akte iz članka 181. stavka 5. ovoga Zakona,
- 44) ako ne uskladi svoje poslovanje sukladno odredbama članka 190. stavaka 2. do 7. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 kuna.

(3) Za prekršaj kaznit će se banka novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 100.000 kuna:

1) ako ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku u skladu s člankom 132. stavkom 1. ili člankom 133. ovoga Zakona ili u skladu s propisom donesenim na temelju članka 134. ovoga Zakona,

2) ako ovlaštenoj osobi ne omogući obavljanje nadzora na način propisan člancima od 119. do 122. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 kuna.

Prekršaji Članova nadzornog odbora i ostali prekršaji Članova uprave

Članak 183.

(1) Za prekršaj kaznit će se član uprave banke novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 kuna:

1) koji odmah ne obavijesti nadzorni odbor banke o okolnostima iz članka 28. ovoga Zakona,

2) ukoliko sklopi pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost banke prema osobama u posebnom odnosu s bankom protivno članku 78. stavku 2. ovoga Zakona,

3) koji odmah ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o okolnostima iz članka 132. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj kaznit će se član nadzornog odbora banke koji odmah ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o okolnostima iz članka 32. točke 3. ovoga Zakona novčanom kaznom od 5.000 do 25.000 kuna.

Prekršaji ostalih osoba

Članak 184.

(1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba koja koristi riječ »banka« ili izvedenicu te riječi protivno zabrani iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna.

(3) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba koja pruža bankovne usluge protivno zabrani iz članka 5. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(4) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je počinila prekršaj iz stavka 3. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna.

(5) Za prekršaj kaznit će se fizička osoba koja pruža bankovne usluge protivno zabrani iz članka 5. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 40.000 kuna.

(6) Za prekršaj kaznit će se osoba u posebnom odnosu s bankom koja sklopi pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost banke protivno članku 78. stavku 2. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 40.000 kuna.

(7) Za prekršaj kaznit će se likvidator koji postupi protivno članku 148. i 154. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(8) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba koja koristi riječ »štedionica« ili izvedenicu te riječi protivno zabrani iz članka 180. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(9) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je počinila prekršaj iz stavka 8. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna. Za

prekršaj kaznit će se udruženje banaka ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci opće akte iz članka 181. stavka 4. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

Prekršaji podređenog društva

Članak 185.

(1) Za prekršaj kaznit će se podređeno društvo u grupi banaka ako nadređenoj banci u grupi banaka ne dostavi podatke potrebne za konsolidaciju novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba u podređenom društvu koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 40.000 kuna.

Prekršaji revizora

Članak 186.

Za prekršaj kaznit će se revizor koji odmah ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku o okolnostima iz članka 113. ovoga Zakona novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 50.000 kuna.

Prekršaji Članova posebne uprave

Članak 187.

Za prekršaj, kaznit će se član posebne uprave novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna:

1) ako u roku od tri mjeseca nakon imenovanja ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja banke (članak 140. stavak 1.),

2) ako u roku od devet mjeseci nakon imenovanja ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci izvješće iz članka 140. stavka 2. ovoga Zakona,

3) ako, u slučaju iz članka 141. stavka 1. ovoga Zakona, ne objavi sazivanje glavne skupštine dioničara i njezinog dnevnog reda u roku određenom u članku 141. stavku 2. ovoga Zakona.

Prekršaji u vezi s obvezom čuvanja bankovne tajne

Članak 188.

(1) Banka koja je prekršila obvezu čuvanja bankovne tajne kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 kuna.

(2) Za prekršaj kaznit će se odgovorna osoba u banci koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna.

(3) Za prekršaj kaznit će se fizička osoba iz članka 99. stavka 1. ovoga Zakona koja je prekršila obvezu čuvanja bankovne tajne novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna.

Zastara

Članak 189.

(1) Prekršajni postupak protiv banke, člana uprave ili nadzornog odbora, podređene banke u grupi banaka, revizora, posebne uprave i ostalih osoba za prekršaje utvrđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti nakon proteka roka od 3 godine od dana kada je sačinjen nalaz Hrvatske narodne banke u kojem je utvrđena nepravilnost, odnosno nezakonitost u poslovanju.

(2) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovno teći zastara, ali se prekršajni postupak ni u kom slučaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje banaka

Članak 190.

(1) Banke koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane u sudski registar i imaju odobrenje za rad, odnosno odobrenje za pružanje bankovnih i financijskih usluga nastavljaju poslovati kao banke prema ovom Zakonu na temelju zatečenog odobrenja.

(2) Ako banka iz stavka 1. ovoga članka želi pružati ostale financijske usluge koje kao djelatnost nisu upisane u sudski registar, dužna je provesti postupak propisan ovim Zakonom.

(3) Banke moraju uskladiti svoje poslovanje u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i to:

- temeljni kapital prema odredbama iz članka 15. ovoga Zakona,
- dionice prema odredbama iz članka 16., 17., 18. i 19. ovoga Zakona,
- upravu i prokuriste prema odredbama članka 23., 24. i 25. ovoga Zakona,
- članove nadzornog odbora prema odredbama članka 30. ovoga Zakona,
- jamstveni kapital prema odredbama članka 64. ovoga Zakona,
- ulaganje u kapital nefinancijskih institucija prema odredbama članka 82. stavka 2. ovoga Zakona,

– ulaganje u kapital jedne nefinancijske institucije prema odredbama članka 83. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od odredaba stavka 3. podstavka 1. ovoga članka bivša štedionica koja je do 31. prosinca 2001., u skladu s člankom 119. Zakona o bankama (»Narodne novine«, br. 161/98.) povećala temeljni kapital i dobila odobrenje za rad kao banka, a čiji je temeljni kapital manji od iznosa propisanog člankom 15. ovoga Zakona, dužna je povećati svoj temeljni kapital tako da on nije manji od:

– 25 milijuna kuna do 31. prosinca 2003.,

– 30 milijuna kuna do 31. prosinca 2004.,

– 35 milijuna kuna do 31. prosinca 2005.,

– 40 milijuna kuna do 31. prosinca 2006.

(5) Kad banka iz stavka 4. ovoga članka poveća svoj temeljni kapital tako da on nije manji od iznosa propisanog člankom 15. ovoga Zakona, dužna je sukladno odredbama ovoga Zakona zatražiti od Hrvatske narodne banke odobrenje za pružanje bankovnih i/ili ostalih financijskih usluga.

(6) Do dobivanja odobrenja za pružanje bankovnih i/ili ostalih financijskih usluga banka iz stavka 4. ovoga članka posluje na temelju zatečenog odobrenja za rad.

(7) Jamstveni kapital banke iz stavka 4. ovoga članka od 31. prosinca 2003. ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Banke su dužne najkasnije u roku od mjesec dana od proteka roka iz stavka 3. ovoga članka dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci izvješće o usklađivanju sa stavkom 3. ovoga članka.

(9) Banke su dužne uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona i propisima Hrvatske narodne banke donesenim na temelju ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(10) Ako banka iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno odredbama stavka 2. do 7. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može banci oduzeti odobrenje za rad.

Postupci

Članak 191.

(1) Svi postupci za dobivanje odobrenja i suglasnosti koji su bili pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Stečajni i likvidacijski postupci u bankama i štedionicama koji su bili pokrenuti prema odredbama Stečajnog zakona ili Zakona o trgovačkim društvima dovršavaju se

u skladu s odredbama navedenog Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na prodaju imovine banke ili štedionice u stečaju kako je to propisano člankom 168. ovoga Zakona, s time da rok počinje teći od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 192.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o bankama (»Narodne novine«, br. 161/98.).

(2) Hrvatska narodna banka mora u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise utemeljene na ovom Zakonu.

(3) Do donošenja propisa na temelju ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju propisi doneseni na temelju Zakona o bankama (»Narodne novine«, br. 161/98.).

Početak primjene pojedinih odredaba

Članak 193.

(1) Odredbe članka 13. stavka 2., članka 20. stavka 5., članka 41. do 44., članka 47. do 50., članka 58. stavka 3. točke 2. te odredbe članka 59. i 60. ovoga Zakona počinju se primjenjivati od dana punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

(2) Do primjene odredaba iz stavka 1. ovoga članka se,

1) na odluke vezane uz suglasnost osobi iz države članice Europske unije za stjecanje kvalificiranog udjela primjenjuje članak 21. ovoga Zakona,

2) na pružanje bankovnih usluga banaka u državama članicama Europske unije primjenjuje odredba članka 45. ovoga Zakona,

3) na pružanje usluga banaka iz država članica Europske unije u Republici Hrvatskoj primjenjuju odredbe članka 51. do 56. ovoga Zakona,

4) na dostavljanje podataka nadzornim tijelima država članica Europske unije primjenjuje odredba članka 58. stavka 3. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Odredbe poglavlja VI., osim odredaba iz članka 96. ovoga Zakona, primjenjuju se od 1. siječnja 2003.

Stupanje na snagu

Članak 194.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim ako nije drukčije određeno člankom 193. ovoga Zakona.